

ILUSTROWANY DZIENNIK ŚLĄSKI

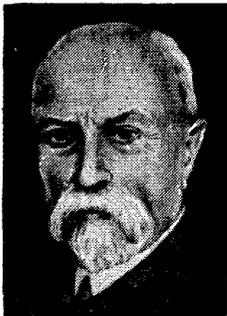
POLSKA ZACHODNIA

Redaktor naczelny: Edward Rumcaj, (tel. 350-55). Druk: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, Batorego 2 i Kościuski 15. Tel. 305-70 i 304-26. Red. odpow.: Wilhelm Cholewa.

Redakcja: Katowice, ul. Batorego 4, parter. Telefony: do godz. 18-tej 337-87 i 350-85 po godz. 18-tej 304-26 i 305-78. Reklamowemu nie zwraca się. Administracja: Katowice, ul. Kościuski 15, ofiś. II p. Telefon 304-26. P. K. O. Katowice 303-551. Przyjmowanie abonamentu i ogłoszeń. Reprezentacja: Chorzów: Gimnazjalna 21, tel. 411-33. Bielski: Nad Niprem 2. Tel. 36-57. Lublince: Rynek 3. Przyjmowanie abonamentu i ogłoszeń. Abonament z odnoszeniem do domu miesięcznie 2 zł 50 gr. Przyjmują: Administracja, Reprezentacja, Poczta (listowi), Agenci i Kioski.

WYKONANIE OGŁOSZEŃ: za 1 m/m (1 lin. - 70 m/m) na stronie tytułowej 1.10, w tekście 0.80, nagłówki do 100 m/m - 1.50, 100-200 m/m - 2.00, 200-300 m/m - 2.50, 300-400 m/m - 3.00, 400-500 m/m - 3.50, 500-600 m/m - 4.00, 600-700 m/m - 4.50, 700-800 m/m - 5.00, 800-900 m/m - 5.50, 900-1000 m/m - 6.00. Drobne ogłoszenia w dziale ogłoszeniowym na słowo 1.50 (dla poszukujących pracy 1.00, matrymonialne 1.00).

Prezydent republiki Czechosłowackiej T. Masaryk ustąpił

Tomasz Masaryk.

PRAGA. Wczoraj w południe ustąpił prezydent republiki Czechosłowackiej T. Masaryk. Przy akcie ustąpienia obecni byli

premier Hodža, przewodniczący Sejmu Malypeter, przewodniczący senatu Soukup i szef kancelarii prezydenta Szanel. Prezydent Masaryk sprawował swój urząd od początku istnienia republiki czechosłowackiej. Wybrany był 4-krotnie. Ostatnio został

wybrany w maju 1934 r. Konstytucja czechosłowacka zastrzegła dla pierwszego prezydenta republiki prawo reelekcji więcej niż dwa razy. Prezydent Masaryk jest w 86 roku życia. Wybory nowego prezydenta odbyły się mając w środę 18 grudnia.

Szlachetne likiery Karol Mutz odznaczone najwyższymi nagrodami Paryż - Egipt - Bologna - Nice

Znaleziono rozbitny samolot. MOSKWA. W górach w pobliżu m. Karkalinska (Azja Środkowa) znaleziono rozbitny samolot pasażerski, który zagiął dnia 24 listopada. Trzej pasażerowie i pilot ponieśli śmierć.

Amnestia obejmie około 30 tysięcy osób

Projekt amnestii pod obradami Sejmowej Komisji prawniczej

WARSZAWA (tel. wł.). Wczoraj o godz. 11-ej rano zebrała się komisja prawnicza pod przewodnictwem wicemarszałka Podolskiego. Komisja zajęła się projektem ustawy amnestyjnej, który przedstawił poseł Madejski. Postawie wypowiadał się w dyskusji ogólnie, która wywodziła się z przedłożenia posła Madejskiego

Posel Olszewski, zabierając głos w dyskusji, poruszył sprawę odesobnienia w Berezie Kartuskiej. Stwierdził on, że wobec złożliwego często poruszania tej sprawy przez pewne odłamy prasy, należy wyjaśnić dokładnie powody powstania obciążeniowego. Inicjatywę zmiany tego

projektu p. Miller. Stwierdził on, że projekt amnestii poszedł najdalej w optymistycznej ocenie naszego stanu bezpieczeństwa, ponieważ według przypuszczalnych obliczeń na mocy amnestii znajdzie się na wolności około 30 tysięcy osób.

za rozszerzeniem amnestii.

M. in. poseł Sommerstein i poseł Zaklikka wypowiadali się za rozszerzeniem amnestii również i na tych przestępców politycznych, którzy są sełgami listami gończymi i nie zgłosili się do odbycia kary. Poseł Sommerstein również wypowiadał się za tem, aby amnestia nie tylko ocarowała kary przestępców politycznych, lecz również darowała skutki tych kar, ponieważ dla przestępcy politycznego skutki skazania t. zn. ujmą na cześć i honorze są nieraz gorsze od samej kary i powinny być z nich zajęte. Emigranci polityczni nie można — zdaniem posła Sommersteina — traktować na równi z osobami, które przebywały zagranicą spodziewając się, że nie zostaną przywrócone do ojczyzny. Poseł Sommerstein wypowiadał się również

wi, do którego mamy zaufanie. Wśród mówców, którzy zabierali głos czekała jest probozycja posła Morawskiego, który chce aby umożliwić pozostanie w więzieniu osobom, które zmusza do tego sytuacja materialna. Reszta posłów wypowiada się również za rozszerzeniem amnestii bądź to w stosunku do emigrantów, bądź to w przestępstwach karno-skarbowych.

Pod koniec dyskusji zabrał głos poseł Podolski, który stwierdził, że

amnestia u nas jest zbyt często stosowana.

Dotychczas było bowiem już 5 amnestii ogólnych oraz 11 amnestii mniejszych. Z drugiej strony jednakże argumenty — zdaniem posła Podolskiego — które przemawiają za projektem ustawy są dość ważne, aby ją zasadniczo przyjąć. O ile chodzi o przekroczenia karno-skarbowe i karno-administracyjne, poseł Podolski stwierdza że raczej jest celowe znieważanie wadliwych przepisów, aniżeli naprawianie wadliwego ustawodawstwa drogą ciągłych amnestii. O ile chodzi o przestępców politycznych, to poseł Podolski stwierdził, że nie można zważać na tych kilka jednostek które

wyjechały zagranicę, bojąc się zetknięcia z wymiarem sprawiedliwości.

M. in. jest także kilkunastu agentów kominternu, którzy znaleźli przytułek w państwie ojczynnem. W zakończeniu swego przemówienia poseł Podolski wypowiadał się przeciw propozycjom posłów Sommersteina i Zaklikki. W odpowiedzi na dyskusję ogólną zabrał głos przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości

Przemówienie przedstawiciela M. in. Sprawiedl. przewodniczący komisji p. Podolski zarządził przerwę. Po przerwie rozpoczęła się dyskusja szczegółowa, która w chwili nadawania telefonu z Warszawy trwa jeszcze i przeciągnie się przypuszczalnie do późnych godzin wieczornych.

Syndykat Dziennikarzy warszawskich zwrócił się do p. Szczepańskiego o zgłoszenie poprawki do projektu ustawy amnestyjnej, dotyczącej części mówiącej o przestępstwach prasowych. Syndykat Dziennikarzy warszawskich wpływa na posła Szczepańskiego, aby wniósł on poprawkę do artykułu mówiącego, że

amnestia nie stosuje się do zniewastwień, popełnionych w druku.

Syndykat Dziennikarzy motywuje poprawkę tem, że w ciągu ostatniego czasu bardzo wiele z przestępstw politycznych popełnionych w prasie podjętnych zostało pod artykuł o zniewastwieniu.

U trumny Marszałka

KRAKÓW. W dniu dzisiejszym w krypcie Leonarda na Wawelu złożony hold pamięci marszałka Piłsudskiego liczne wycieczki z wioślan i organizacji, młodzieży szkolnej i wioślan. M. in. przybyła wycieczka wioślan z Głyna i Podhala, które po złożeniu holdu w krypcie św. Leonarda, zwiedzały zabytki Krakowa, a wieczorem żegnane przez orkiestrę miejską opuścili Kraków, udając się w drogę powrotną.

Opodatkowanie skumulowanych dochodów

WARSZAWA. (tel. wł.) W Ionie Rzeczono brana jest pod uwagę możliwość dodatkowego opodatkowania osób, kumulujących w swoich rękach kilka posad państwowych. Rozpatrywa się mianowicie sprawę prowadzenia w życie dodatkowych przepisów do wydanego ostatnio dekretem Prezydenta Rzplitej o t. zw. podatku urzędniczym. Przepisy te odnoszą się do osób, obierających uposażenia, tantiemy i t. d. i których kierunk instytucji lub przedsiębiorstw państwowych.

Dawno oczekiwany film "DIAŁA PARADA" LOREITA YOUNG - JOHN BOLES w krótkie w kinie "RIALTO"

Minister Hoare znalazł sobie nos

LONDYN. Onegdaj wieczorem zawiadomienie oficjalnie przedstawiciel prasy, że minister Hoare, bawiąc w pobliżu Saint Moritz kilkanaście dni temu ślizgając się upadł i doznał złamań kości nosowej. Minister w najbliższych dniach powróci do zdrowia, poczem natychmiast wyjedzie do Londynu.

Wolanie o zgromadzenie narodowe w Grecji

ATENY. Wniosek o natychmiastowe zwołanie zgromadzenia narodowego podpięto już 100 posłów. Spodziewane jest przybycie w przyszłości dalszych 50 posłów z partii ludowej. W niedzielę odbędzie się zebranie posłów partii ludowej, na którym jej przywódca Tsaldaris przedstawi powody, dla których żąda natychmiastowego zwołania zgromadzenia narodowego.

Ambasador angielski u kanclerza Hitlera

LONDYN. Ambasador brytyjski w Berlinie sir Erick Phipps odbył naradę z ministrem spraw zagranicznych Rzeszy von Neurathem, poczem miał dłuższą rozmowę z kanclerzem Hitlerem. Celem wizyty Phippsa było wysondowanie stanowiska niemieckiego kanclerza co do jego obecnych poglądów na sprawę Locarnu powrotnego dla zachodniej Europy, na sprawę nieagresji między Niemcami i ich sąsiadami oraz na sprawę możliwości zawarcia ogólnego porozumienia, dotyczącego redukcji zbrojeń na lądzie. Rozmowa miała charakter ogólny, ale sam fakt wznowienia rozmów z kanclerzem Hitlerem uważany jest w Londynie za bardzo doniosły.

"News Chronicle" wyraża opinię, że wielka Brytania wystąpiła wczoraj, z ponowną inicjatywą podjęcia rokowań z Niemcami na podstawie propozycji anglo-francuskich z dnia 3 lutego.

Premier grecki Demetris zambeza rozmawia z... gdyby ją chcieli zwołać.

Jak Mosdorf tłumaczy swe lekliwe ukrywanie się

WARSZAWA. Na wiecie posiedzenia, przewodniczący oświadczył, iż w sprawie nadania dr. Mosdorfowi z tytułu oświadczenia za charakterystyka świadka. Na wniosek prok. Żelich. skiego, sąd postanowił przesłuchać dr. Mosdorf. jako świadka.

Przed sądem staje świadek Mosdorf, wzmiankowany od przysięgi przez straż. Świadek podniósł, iż jest publicystą i mieszka w Warszawie. W dniu 13 czerwca 1934 roku w drodze o-gieczotowano drukarnię „Stafaty“ O. N. R. Świadek opowiada, jak to za pośrednictwem drugiej, nieujawnionej osoby, miał jakoby uzyskać posłuchanie u Min. Pierackiego jednak telefoniczno zaproszenia dnia 14 czerwca nie otrzymał.

Na zebraniu kierownictwa oburzono narodow. radykalnego, postawiony był też

wniosek, aby porozumieć się z Min.

Pierackim,

celem zupełnego wyłączenia sprawy. W piątek 15 czerwca świadek zatelefonował poraz pierwszy do Ministerstwa około godz. 1 lub 1.30. Telefon odebrał zastępca sekretarza, który zakomunikował, że ponieważ Minister i sekretarz są na zjeździe, chwilowo nie może na w tej sprawie nic powiedzieć. Sekretarz miał wrócić za godzinę. Po upływie godziny świadek zatelefonował w obecności dr. Gładzińskiego poraz drugi do Ministerstwa. Świadek zapisał, czy o Minister może do dziś przyjąć, na co otrzymał odpowiedź, że p. Minister jest bardzo zajęty na zjeździe wojewodów. Sekretarz Ministra zaznaczył, że zjazd wojewodów będzie trwał prawdopodobnie jeszcze 1 dzień, z czego świadek wyciągnął wniosek, że Minister nie chce mu odmówić audiencji, ale pragnie ją przetrwać na dzień następny. Na uwagę sekretarza, że może zapisać świadka na któryś z powseccyjnych dni następnego tygodnia, świadek podziękował, mówiąc: „To już nie warto“.

Świadek twierdzi stanowczo, że nie mówił wówczas „to już będzie zapóźno“.

Na tem rozmowa się skończyła. Na pytanie prokuratora Rudnickiego, czy świadek przebywał ostatnio zagranicą, świadek podaje, że cały czas był w granicach Państwa Polskiego. Z okresu 1 1/2 rocznego przez około 9 miesięcy był w Warszawie. Pytany przez prokuratora Rudnickiego, dlaczego nie stawiał się wcześniej, świadek wyjaśnia, że nie zrobił tego z następujących powodów: Po otrzymaniu około 4.30 telefonu, że Minister Pieracki został ciężko postrzelony, świadek zorganizował się, że

pierwszym pomysłem, który mógł na- sunąć się wiadom słędczym, jest po- wiazanie różnom świadka z zabój- stwem.

świadek postanowił wyjść z mieszkania. Wieczorem przyszła do jego mieszkania policja i, jak się świadek dowiedział, przebywała tam 3 dni. Wezwania żadnego świadka nie otrzymał i jedynie insp. Brogowski powiedział do matki świadka, aby, gdy świadek powróci do domu, porozumiał się z nim. O samej sprawie świadek nie wie, śledztwo bowiem było pokryte całkowitą tajemnicą. Świadek przypuszczał nawet, że sprawa telefona mogła utonąć. Następnego dnia po zabójstwie odbył konferencję z szeregiem działaczy O. N. R. Podczas pierwszej konferencji świadek wysunął koncepcję zgłoszenia się do prokuratora, lecz obecny wówczas adw. Kosman zauważył, że świadek może to zrobić w poniedziałek, oszczędzi bowiem sobie ewentualny pobyt w areszcie w niedzielę. Świadek zdawał sobie sprawę z tego, że jeżeli zgłosi się, będzie musiał pozostać w śledztwie na wszelki na poważną sprawę około pół roku. Mimo to świadek uważał, że zgłoszenie się jego może być ciałow.

Miłość i cierpienie, radość i żal, ból i udręka oto główne fragmenty połącznego dramatu
„DIAŁO PARADA“
w krótkie w kinie „RIALTO“

Tymczasem otrzymał wiadomość o obozach koncentracyjnych. Świadek zgodził się na ukrywanie się.

Świadek przebywał ostatnio w War- szawie, pokazywał się otwarcie w miejscach publicznych.

Wesora świadek dowiedział się z gazet o wymieleniu jego osoby w procesie i dlatego zjawiał się w sądzie.

Po przesłuchaniu świadka Mosdorf, sąd przystąpił do przesłuchania świadka Wacława Zyborskiego, nacelnika wydziału bezpieczeństwa w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, który charakteryzuje rozwój akcji terrorystycznej Ukrainie. Niektóre państwa sągraniczne — jak mówi świadek — popierały akcje U. O. N. przez tolerowanie druku, publikowanie wielu wydawnictw, oraz zezwolenie na odbywanie konferencji innych przedstawicieli ruchu wyrotowego, wreszcie na przebywanie na ich terytorjum samochowów, ukrywających się przed wymiarem sprawiedliwości. Państwa te udzielały również paszportów na falszowy na-

swiatka. Oficjalnym organem U. W. O. jest „Szturm“.

wychodzi ona nielegalnie i jest kon- spracyjnie wydawana w Kownie.

Na całe wyświadczenia stał Rewiuk, b. strażnik ukraiński. Personel redakcyjny przebywa od kilku lat na terenie Czecho-słowacji. Kierownictwo tego zespołu spoczywało w rękach Martyńca, najbardziej zaufanego człowieka Konowalca. Świadek omawia skolei szczegółowo początki ukraińskiego ruchu nacjonalistycznego.

Organizacja O. U. N. została szczegó- łowo ustalona na zjeździe w Pradze w 1932 roku.

Małopolska wachodnia i Wołyń zostaje podzielona na 7 okręgów wojskowych. Jednocześnie podporządkowano U. W. O. organizacji O. U. N. Jedyną formą walki jest rewolucja. Celem organizacji O. U. N. jest przygotowanie masowe do rewolucyjnego powstania, aby o ile nadejdzie odpowiednia chwila, uderzyć z całą siłą na oku-

pania. Następnie dłuższy ustrój swoich bronią powieńczyć świadek

sprawom finansowym O. U. N.

Płk. Konowalec przydzielił kwoty według swego uznania. Wszyscy członkowie na kierowniczych stanowiskach przedkładali na pośrednictwem Sanyka szczegółowe rozliczenia Konowalcowi. Fedyn w Gdańsku jest dysponentem kwot przysyłanych do kraju. Nadto poza Amerykę i Litwę punktem oparcia O. U. N. jest Czecho-słowacja. Wśród przywódców wymienić należy

Jarego, generalnego sekretarza O. U. N. na Niemcy, na terenie litewskim najwybitniejszy przedstawiciel Konowalca jest Rewiuk, w Anglii Łachowicz, w Austrii sekretarzem O. U. N. jest Mikołaj Szuszo i gen. Kurmanowicz, w Belgii jest inż. Andryjewski. W dalszym ciągu świadek wymienia kilka szeregów terrorystycznych. Po odczytaniu wszystkich zeznań świadka Zyborskiego, przewodniczący zarządził przerwę do późno.

Prasa angielska nadal protestuje przeciw propozycjom paryskim

LONDYN. Po zapoznaniu się z tekstem propozycji paryskich, cała prasa angielska stwierdza, że sprawozdania prasowe o tych propozycjach były naogół prawdziwe. Tekst propozycji był autentyczny i conajwyżej pomniejszał ogrom koncesji, poczynionych Włochom.

„Daily Herald“ nazywa usiłowania rządu przedstawienia wersji prasowych jako nieścisłe — „nieuczynny manewer“.

„Times“ podkreśla, że obecnie ogłoszone autentyczne propozycje nie są w stanie u spokoić oburzenia, lecz odwrotnie, jeszcze je zwiększają.

Dzienniki prazdowe, nie znajdując in-

nych argumentów, powołują się na oświadczenie Baldwin'a, że nie może on ujawnić wszystkiego i żąda, jak „Daily Mail“, tajemno posiedzenia Izby gmin, aby premier mógł doznać właściwe powody kroku brytyjskiego.

W każdym razie burza się nie uspokoiła: świat polityczny Londynu z napięciem oczekuje czwartkowej debaty w Izbie gmin.

Izba lordów będzie we środę obradowała nad wnioskiem lorda Davisa, potępiającym politykę, polegającą na przyznawaniu napastnikowi większych ustępstw, jeżeli mógłby je utrzymać w drodze rokowań

kierunku Lizbony. Ma to na celu wyłączenie danej możliwości załodze obuszczenia Gibraltaru na czas pewien, jak to przepisy dla floty przewidują.

Wracasz zmęczony z pracy — zjedz **GREJPFROT PARDESS**

Flota angielska opuściła Gibraltar

LONDYN. Z kół admiralacji zapewniano, że nie ma nic nadzwyczajnego w tem, że eskadra złożona z krążowników, Leader Neptun, jak i jedenastej dywizji szóstej eskadry krążowników wyszła z Gibraltaru w

ostatnim czasie krajowy przywódca stanu chińskiego oraz burmistrz miasta Królowca. Pogłoski rozpowszechniane i w prasie zagranicznej o rzekomego zachwianiu stanowiska nadprezydenta prowincji wschodnio-pruskiej Kocha, będącego zatajem przywódcą wschodnio-pruskiego okręgu partyjnego, nie znajdują potwierdzenia.

Prusy Wschodnie w opozycji do Berlina

BERLIN. W Królewcu doszło w ostatnim czasie pomiędzy przedstawicielami partii narodowo-socjalistycznej, a delegatem rządu centralnego do ostrego zatargu, który w dalszym rozwoju nabrał charakteru konfliktu we wewnętrzo-politycznego na terenie Prus Wschodnich. Jak słychać z kół dobrze poinformowanych, złożeni zostali z urzędu w

ostatnim czasie krajowy przywódca stanu chińskiego oraz burmistrz miasta Królowca. Pogłoski rozpowszechniane i w prasie zagranicznej o rzekomego zachwianiu stanowiska nadprezydenta prowincji wschodnio-pruskiej Kocha, będącego zatajem przywódcą wschodnio-pruskiego okręgu partyjnego, nie znajdują potwierdzenia.

Po ciężkich cierpieniach zmarła w Bogu, zaopieczona św. Sakramentami, dwa i pół miesiąca po śmierci Jej Męża, nasza ukochana matka, teściowa i babka

ś. p. Antonina Wepsowa
z domu Delibes

w 65 roku życia.

W głębokim smutku pogrzeźni

Dzieci.

Pogrzeb odbędzie się dnia 17-go grudnia 1935 r. o godz. 8.30 w Katowicach, ulica Wandy 17.

Hauptmann zostanie stracony w styczniu.

NOWY JORK. Z Trenton New Jersey donoszą, że naskutek odrzucenia skargi odwoławczej Hautmanna przez sąd najwyższy, sędzia Tranchars postanowił, że Hauptmann zostanie stracony pomiędzy 13 a 20 stycznia 1936 r. Ścisłą datę wyznaczy nauczelnik więzienia.

Wybuch wulkanu.

NOWY JORK. Z Wellington donoszą: Na wyspach Tonga na pacyfiku wydarzył się potężny wybuch wulkanu. Działania wulkaniczne zostały poprzedzone dwudziestoma wstrząsami podziemnymi, którym towarzyszyły potężne burze i oberwania się chmur. Rzeka lawy długości 3 1/2 km wlewa się do morza. Czynne są 4 kraterzy, z których buchają plomienie na wysokość 25 mtr. Wioski Botani i Togamamao zostały ewakuowane na czas i wskutek tego nie było ofiar w ludziach.

Zagadnienie oddłużenia urzędników.

WARSZAWA. (tel. wł.) W szereg problemów, do których Rząd ma przystąpić w najbliższym czasie, znajduje się zagadnienie oddłużenia urzędników; które było już kilkakrotnie poruszane w ostatnich wystąpieniach przedstawicieli Rządu. Rzeczą pewną jest, że akcja oddłużeniowa urzędników nie przyniesie w żadnym razie uszczerbku sferom kupieckim.

Skarga kasacyjna Delonga.

MOR OSTRAWA. Obrońca harcerza Delonga, skazanego przez sąd czeski na 18 miesięcy więzienia, wniosł skargę kasacyjną przeciwko wyrokowi.

Powrót Callesa.

MEKSYK. B. prezydent Calles powrócił, jak oświadcza, aby bronić swego honoru wobec oszczerstw przeciwko niemu podniesionych. Wywola to niezawadnie ni robane ostrzeżenie w kraju.

Na życzenie każdego odpowiedni odbiornik

Nowa klasa Superhetodywn
„INDEMN“-WIENEN,
„HENDF“-BREZNO,
„NORA“-BERLIN

RADJO - CZECHOWSKI
Katowice Tarn. Góry
Rynek 4 Krakowska 15

Maszyny piekarskie jako „próbk“ bez wartości.

PARYŻ. Już szesnego roku znajdowano wśród przesyłek pocztowych paczki z marmurami wyrobionymi. Do wszystkich tych paczek było dobrane powielone pismo elatycznej treści, noszące podpis: „Minos, Eaque i Rhadamante“. Policja przypuszczała, że ma do czynienia z jakimś umyślnym chorym, którego jednak nie zdołano wykryć. W ubiegłym piątym nastąpiły w trzech przesyłkach pocztowych eksplozje przesyłek, określonych jako „próbki bez wartości“. Dochodzenia wykazały, że w wszystkich wypadkach miano do czynienia z miazdą maszynami piekarskimi, tego samego rodzaju, co zesłane pocztą. Maszyny piekarskie były tak zbudowane, że eksplozja miała nastąpić w chwili otwierania paczek. W piątek nastąpiła jednak eksplozja przedwcześnie, w chwili stemplowania paczek przez urzędników pocztowych. Niemile zrzeszyli byli znowu zapas trzone w listy „Trzech sędziów piekła“. Eksplozje nie wwrzadziły żadnych szkód, prócz wypalenia dziury w ubraniu pownego urzędnika.

Doktor amerykański zginął od bomby włoskiej.

ADDIS ABEBA. Doktor amerykański Heckman zginął od nieoczekiwanego wybuchu bomby włoskiej, porażonej w piasku w Daghabur. Był w Abisynii od 2 lat i kierował szpitalem w Addis - Abeebe.

Posel Charwat opuścił Finlandję.

HELSINGFORS. Wczoraj o godzinie 10 rano opuścił Helsingfors posel Charwat z rodziną, zęganym na przystani poru m. in. przez członków poselstwa, ministerstwa spraw zagranicznych Finlandji, konpas dyplomatyczny i innych

Na Święta!

Znakomite wina różnego rodzaju

Specjalnie polecamy

W. N. A. HISZPAŃSKIE
tanie, dzięki korzystnym traktatom handlowym.
Wykwintna Sherry albo Malaga z 4.50

JULJUSZ MEINL
KATOWICE, ulica 3-go Maja 2
CHORZÓW L, ulica Wolności 20

Kellogg nie wierzy w skuteczność sankcji.

WASZYNGTON. B. sekretarz stanu Kellogg wypowiedział się przeciwko nowym ustępom w sprawie neutralności, twierdząc, że nie należy stawiać handlowi amerykańskiemu nadmiernych przeszkód. Zdaniem Kellogga nowe rozszerzenie sankcji zwiększyłoby ilość powodów do wybuchu wojny, a nie odwrotnie. „Nie wierzę w żadne sankcje — oświadczył Kellogg — świat nie może utrzymać pokoju, stosując sankcje“.

Miasto zniszczone przez trąbę powietrzną.

BUENOS AIRES. Trąba powietrzna zniszczyła w piątek miejscowość Gramilla, liczącą 2000 mieszkańców.
Gramilla leży w prowincji Santiago del Estero. Prawie wszystkie domy uległy zniszczeniu.
Lemba ofiar nie jest dotychczas znana, ponieważ wszelkie połączenia są zerwane.
Orkan nawiedził także prowincję Tucuman gdzie szczególnie ucierpiała miejscowość Santa Cruz.

Nr. 2 Prof.
Proje...
pantem...
g autor...
— w...
tego mi...
Dla c...
to-franc...
szczy...
bibliok...
edyskr...
atyczn...
niaby...
choy...
posydan...
zarz...
gdzie p...
awie n...
gści sa...
gniu z...
projekt...
szstem...
jawow...
ktem a...
główny...
chroni...
natrz...
alności...
ligt“.

Jeżeli...
hen p...
prawie...
emkie...
ercstw...
st Pak...
nie ni...
rancusk...
Taki...
cy dla...
niała z...
zawow...
nych a...
ktoi dy...
w...
francji...
Wobec...
tego rz...
czkow...
do naty...
hodzie...
udało...
nieisz...
hitler...
swoja...
skiego...
carte

To...
dany...
kontyn...
sę wlo...
zbszar...
nie cal...
ryk IV...
p. d. La...
wiedzi...
że przy...
Liga N...
ta Liga...
Wyl...
tamach...
sę za L...
lucja...
stem...
włoski...
teresy...
Ale...
takaze...
nastar...
niektór...
niektór...
wiedli...

Poz

przez k...
Brytan...
miony...
Dlat...
by ble...
instyn...
zarotk...
rektow...
Syt...
skutkie...
przed...
walne...
rena L...
stosunk...
holdują...
chcynie

Dr. Tadeusz Wałek-Gzornecki
prof. Univ. J. Piłsudskiego w Warszawie

Kompromitujący projekt

Kompromis Laval - Hoare zachętą dla polityki pięci

Projekt „kompromisowego”, załatwienia konfliktu włosko-abisyjskiego jest dokumentem wysoce kompromitującym obu autorów — p. Laval'a i Sir Samuela Hoare'a — w daleko jednak wyższym stopniu niż tego niż pierwszego.

Dla oceny tego produktu harmonii anglo-francuskiej jest rzeczą całkiem obojętną, czy szczerze porozumienia paryskiego, opublikowane przez prasę wskutek rzekomych dyskrekcji Francuzów, są wszystkie a nie polityczne. Czy terytorjum, jakie Abisynia miałaby oddać Włochom wynosi 40%, 35% czy choćby tylko 30% jej obecnego stanu posiadania, czy Włochy miałyby włączyć obszarem odstąpionym przez negusa na zarządzie pełnej suwerenności, czy też na podstawie mandatu Ligi Narodów. Te okoliczności są całkiem bez znaczenia w porównaniu z faktem zupełnie bezspornym, że projekt paryski daje obrzymią premję

napastnikowi

Wszystkiem napadniętego, że przekreśla podstawowe artykuły Covenantu, przede wszystkim art. 10, mocą którego „wszyscy członkowie Ligi zobowiązują się szanować i chronić przed wszelką napaścią z zewnątrz o b e c n a całość terytorjalną i niezależność polityczną wszystkich członków Ligi”.

Jeżeli wśród maluczkich i prostych duchem pozorną energią Ligi, ujawniona w prawie abisyjskiej, ożywiła złudzenie na temat szczerości i lojalności wielkich mistrzów, przede wszystkim W. Brytanii, wobec Paktu Ligi, to z tych złudzeń nie pozostanie nic po ostatnich propozycjach anglo-francuskich.

Taki rezultat jest wysoce kompromitujący dla Francji, której polityka oficjalnie miała zawsze i ma obecnie za podstawę gotowanie dla zobowiązań międzynarodowych a zwłaszcza dla Paktu Ligi Narodów. Ligi dyplomacji p. Laval'a można przynajmniej wytłumaczyć — jeżeli nie usprawiedliwić — bardzo sinymi interesami realnymi Francji.

Wobec grozy niebezpieczeństwa niemieckiego rząd Trzeciej Republiki poszukuje gościnkowo dostatecznie silnego i zdolnego do natychmiastowej akcji sojusznika na zachodzie Europy. Dzięki sprawie austriackiej udało się dyplomacji francuskiej zerwać dawniejszą solidarność pomiędzy faszyzmem i hitleryzmem i przeciwnie Włochy na swoją stronę. Cena sojuszu francusko-włoskiego była

carte blanche dana Mussoliniemu w Afryce.

To ustępstwo nie naraziło na szwank żadnych interesów francuskich na czarnym kontynencie. Przeciwnie odwróciło ekspansję włoską od posiadłości francuskich ku obszarom, w których Francja była politycznie całkiem niezainteresowana. Jeżeli Henryk IV powiedział, że Paryż jest wart mszy, to p. Laval niewątpliwie jako polityk realny powiedziałby przynajmniej w głębi ducha, że przyjął Włoch jest więcej warta, niż Liga Narodów, gdyby nie okoliczność, że za Liga stanęła W. Brytania.

Wykazywałam już niejednokrotnie na łamach „Polski Zachodniej”, że Anglia wzięła się za Ligę bynajmniej nie dlatego, że instytucja geneńska była dla niej najwygodniejszym narzędziem do zrealizowania planów włoskich, godzących w najszybsze interesy Imperjum brytyjskiego.

Ale właśnie dlatego było elementarnym nakazem racjonalnej taktyki politycznej jak najstarsze zachowanie pozorów wierności dla Covenantu i dla ideałów prawa i sprawiedliwości.

Pozory te zostały rozwiane bezpowrotnie

Przez kompromis paryski a temsamem W. Brytania wypuściła z rąk zadarnego niemieckiego atut w grze politycznej.

Dlatego akt zaroznista wobec Ligi był błędem nie do naprawienia. Wyczuła to instynktownie angielska opinia publiczna, zaprotestowała bardzo ostro przeciw projektowi paryskiemu.

Sytuacja gabinetu p. Baldwin'a stała się skutkiem tego burdzo delikatną. Wszak przed niespełna miesiącem gabinet odniósł walne zwycięstwo wyborcze pod sztandarem Ligi Narodów. Anglii wprawdzie w stosunkach międzynarodowych aż nadto podługą „świętemu egzorzynom” choć niechętnie się do tego przynajmniej, natomiast w

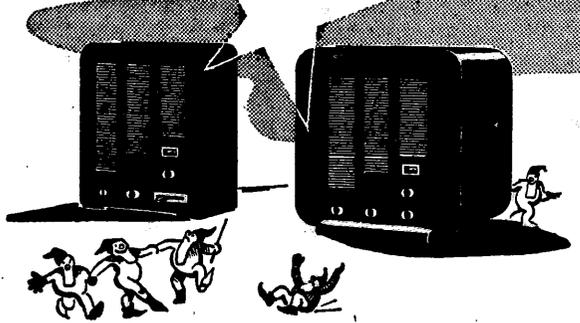
stosunkach wewnętrznych zasada fair play obowiązuje nie tylko w teorii, ale i w praktyce.

Salto mortale, zrobione przez Samuela Hoare'a w Paryżu, wystawia obóz rządzący obecnie na zarzut wrogawstwa w błąd wyborców i nie dotrzymania zaślągniętych wobec nich zobowiązań. Nie tylko opozycja socjalistyczna i liberalna, lecz także wieloletni konserwatyści nie chcą pogodzić się z takim postępowaniem.

Całą korzyść z kompromitacji Paryża i Londynu odnoszą Włochy. Kapitalacja dwóch najpotężniejszych mocarstw europejskich przed dyktatorem rzymskim, jaka to

zachęta dla polityki pięci.
Oby Francja i Anglia nie musiała wnet żałować gorzko chwili słabości, w której zrodził się projekt paryski.

WIELKA RADOŚĆ W MAŁEJ SKRZYNICE

ECHO

Radjoodbiorniki wysokiej klasy w niskiej cenie na dogodnie raty

2 i 3 lampowe — na prąd zmienny, stały i bateryjne
Zaopatrzone w gwarancję — znak S. E. P.
Specjalne warunki sprzedaży za Pożyczkę Narodową.

• Nieobowiązujące demonstracje: BLOCK-BRUN, S. A., Katowice, ul. 3-go Maja 15, większe sklepy radjowe na prowincji oraz

P Z T Państwowe Zakłady Tele- i Radjotechniczne w Warszawie, Gracowska 26/24.

Niemiecki działacz w Łodzi zdemaskowany jako jurgielnik Berlina

Łódź, 15 grudnia.

Onegdaj w sądzie grodzkim w Łodzi znalazła swój epilog ciągnąca się od kilku tygodni sprawa z oskarżenia niejakiego Gitlera przeciwko dziennikarzowi prasy niemieckiej w Łodzi, Hoefffigowi.

Hoefffig w liście do pastora Szmida i piśmie do konsystorza ewangelickiego w Warszawie postawił przeciwko Gitlerowi szereg zarzutów, m. in. przytaczając fakt, że Gitler kilkakrotnie zmieniał swe przekonania polityczne, że jeżdżąc do Niemiec uprawia tam akcję oszczerczą wobec Polski, że wespół z niejakim Grossem uzyskał od rządu niemieckiego 8.436 marek, wydając Grossovi zaświadczenie, na mocy którego został on w Niemczech uznany za ofiarę polskiego teroru, wręczcie Hoefffig zarzucił Gitlerowi czyny natury niemoralnej, których dopuszczać się miał, będąc policjantem łódzkiej obywatelskiej.

Gitler zaskarżył dziennikarza o oszczerstwo. W dniu 12 b. m. sąd grodzki wydał akt wyrok uwalniający Hoefffiga od zarzutów oszczerstwa, nakładając wszystkie koszty postępowania sądowego na oskarżyciela. Gitler w czasie odczytywania wyroku i motywów dwukrotnie zemlał.

W motywach sąd stwierdza, że Gustaw Gitler, występujący w roli oskarżyciela, zaj-

mował w łódzkiem społeczeństwie niemieckiem dość wysokie stanowisko, m. in. został wybrany członkiem kolegium gminy ewangelickiej. Hoefffig, znając przeszłość Gitlera i uważając, że jest on jednostką społecznie szkodliwą, czuł się uprawnionym do ujawnienia jego szkodliwej działalności. Na rozprawie zafiarował przeprowadzenie dowodu prawdy. Sąd dopuścił do przeprowadzenia dowodu prawdy, widząc w tem dobro interesu publicznego, a po przeprowadzeniu rozprawy uznał go za przeprowadzony.

W motywach sąd uznaje Gitlera za członka o ciemnej przeszłości i daje oskarżonemu Hoefffigowi całkowitą satysfakcję.

Wyrok wywołał w kołach niemieckich Łodzi duże wrażenie.

Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach organizuje

Kurs Kresleń Techniczno-Budowlanych

Informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje w/w Instytut, w Katowicach, ul. Krasieńskiego Nr. 3, pokój nr. 15, codziennie od godziny 8-mej do 15-tej, w soboty od 8-mej do 13.30, tel. 335-37. (2949)

Radosne Świąta przy gramofonie z dobrą iqtą

Centra

Więści z całej Polski

Posiedzenie Państwowej Rady Komunikacyjnej.

Ostatnio odbyło się plenarne posiedzenie Państwowej Rady Komunikacyjnej. Posiedzeniu temi przewodniczył Minister Komunikacji, inż. Michał Buskiewicz. Państwowa Rada Komunikacyjna wysłuchała sprawozdań przewodniczących Komitetów oraz powzięła szereg uchwał z pracy Komitetów wynikających

Książę rosyjski skradł 230 zł.

W wielkiej hali dworca głównego podróźni zostali zaalarmowani nawolowaniami urzędnika kłosa „Ruchu”, która wołała za oddalającym się szybko mężczyzną, iż skradł jej 230 złotych z szuflady Elegancko odzianego mężczyzny przetrzymał wywiadowca i sprawdził go do komisariatu. Tu podczas rewizji znaleziono przy nim 230 zł. Okazało się, że złodziej testyruje się wapierni na nazwisko ks. Włodzimierza Oboleńskiego. Miał on bilet zagraniczny i zeznał, że jest potomkiem wielkosiążkowej rodziny rosyjskiej Oboleńskich, znanej za czasów carskich z milionowej fortuny i dużych wpływów na dworze. Obecnie mieszka w Londynie, a w Warszawie bawił przełodem. Nie mógł podać celu przybycia do Polski. Władza kilkoma językami i ma wytworne manery. Spróbował dokonania kradzieży wskazuje, iż Oboleński jest „wymownym” przestępcą. Policja prowadzi dochodzenie, czy aresztowany jest rzeczywistie kłosem Oboleńskim, czy też międzynarodowym złodziejem, który podszedł się pod znane nazwisko. Aresztowanego osadzono w więzieniu, a władze śledcze porozumiewają się w sprawie aresztanta z policjami innymi stolic Europy.

FOX FILM CORPORATION
ma zaszczyt zaprezentować film
„DIAŁA PARADA”
w krotce w kinie RIALTO

Wyjazd delegacji kolejowej do Niemiec.

Na zaproszenie Centralnego Zarządu Niemieckich Kolei Państwowych pod przewodnictwem podsekretarza stanu w Ministerstwie Komunikacji, inż. A. Bobkowskiego, wyjechało do Niemiec grono wyższych urzędników Ministerstwa Komunikacji. Delegacja ta weźmie udział w uroczystym obchodzie 100-lecia istnienia Kolei Niemieckich, który się odbędzie w Berlinie i Norymbierce.

Komitet akcji gospodarczej młodzieży polskiej.

W dniu 12 bm. zorganizowany został w Warszawie Komitet akcji gospodarczej młodzieży polskiej, mający na celu współdziałanie młodzieży polskiej z realizacją zadań gospodarczych Polski. Inicjatywę powzięła młodzież akademicka, przyczem w najbliższych dniach ma powstać podobne komitety w poszczególnych miastach Polski.

Nareszcie trochę prawdy w niemieckich hadaniach nad Śląskiem

Znalazł się uczyony niemiecki, który zadał kłam rewizjonistycznym twierdzeniom na temat Kryzysu gospodarczego na Śląsku

Nowa seria niemieckich wydawnictw w sprawach Śląska.

Jeszcze w roku 1932, a więc w dobie jawnego rewizjonizmu, podjął „naukowe” badanie niemieckich problemów wschodnich prof. Walter Geisler, wykładający geografję na uniwersytecie wrocławskim. Zapowiedział całą serję monografij z mapami, które opracoje sam i inni badacze, a wszystkie one — jak twierdzi w przedmowie — będą „w sposób naukowy badać „krzywdę” traktatu wersalskiego, „nieprawdę” gospodarczo-geograficzną granicy wschodniej i będą szukać sposobów złagodzenia skutków wadliwej granicy. Prof. Geisler nie krył się też z tem, czym kosztem (wiadomo że Polski) powinna być naprawiona „niemiecka krzywda”. Wypowiada to zresztą już w pierwszym tomiku przez siebie napisanym (pod wymownym tytułem geopolitycznym „Schlesien als Raumorganismus”, gdzie na str. 24 wprost mówi o rewizji granicy. Wydawnictwo „Zur Wirtschaftsgeographie des Deutschen Ostens” wydało dotąd 8 tomików. Są to krótkie rozprawy naprawdę aktualne, pisane jasno, zaopatrzone w ciekawe mapy i wykresy różnej objętości od 20 — 174 stron. Dotychczas wyszły:

1. Walter Geisler: „Schlesien als Raumorganismus”.
2. Landeskammer Werner: „Weichselkorridor und Ostoberschlesien”.
3. Otto Ewers: „Die politische Minderheit in Oberschlesien”.
4. Günther von Geldern-Crispendorf: „Die Grundtierreinerträge des Ackerlandes in Schlesien”.
5. Alfons Haase, Herbert Bhesse, and A. Krüner: „Die landwirtschaftlichen Sinbeitswerte der Provinzen Nieder- und Oberschlesien”.
6. Louis Jäncke: „Der Personen- und Güterverkehr Schlesiens nach der Teilung Oberschlesiens”.
7. Günther v. Geldern-Crispendorf: „Die wirtschafts-geographische Struktur der Landwirtschaft Schlesiens”.
8. Georg Keil: „Das niederschlesische Industriegebiet — Seine Entwicklung und Notlage”.

Revelacyjna książka dr. Keila.

Nie mam zamiaru omawiać treści wymienionych książek, ponieważ zajmie się niemi zapewne bliżej nasz Instytut Śląski, — choć tylko zwrócić uwagę Szanownych Czytelników na ostatni tomik, ósmy, napisany przez Dra Keila (rok 1935!), a poświęcony historii dolno-śląskiego zagłębia przemysłowego (Waldenburg). Jest to praca bardzo sumiennie napisana i bardzo ciekawa w treści i wnioskach. Powiem od razu, że wnioski (nie wszystkie autor wypowiada wyraźnie)

zadają poraż pierwszy kłam rewizjonistycznym twierdzeniem o rzekomej krzywdzie zagłębia, z powodu nowej granicy.

Praca Dra Keila obejmuje 4 obszerne rozdziały: Pierwszy poświęcony dziejom rozwoju gospodarczego Dolnego Śląska i jego przemysłu żelaznego (rozkwit i upadek); drugi omawia historję uprzemysłowienia Śląska w latach 1850 — 70-tych; trzeci charakteryzuje dalsze przemiany gospodarcze do wojny światowej, i wreszcie ostatni poświęcony jest obecnej krytycznej sytuacji i omówieniu dróg naprawy. Autor bardzo trafnie wybrał za punkt wyjścia lata przelomu polityczno-gospodarczego z końca XVIII i początku XIX wieku (a nawet nieco wcześniej) i zajmując się charakteryzował rozwój i upadek przemysłu żelaznego na Dolnym Śląsku, jako logiczną konsekwencję zalamania się eksportu wskutek ekspansji angielskiej (maszyn!) i liberalizmu gospodarczego. Bardzo interesującym jest przypomnienie autora, jak wyglądał prawdziwy sentyment zdobywcy Fryderyka Wielkiego wobec Górnego Śląska.

Dla Fryderyka Śląsk to było „Pruskie Peru”

Irakował je zgodnie z ówczesnym poglądem merkantylistów, jako nowy teren eksploatacji (str. 17, 18). Pruskie Peru nie spełniło nadziei Fryderyka. Skoro zalamał się eksport, zaczęła się tragedia tkaczy. Nie udało się rozszerzyć rynku wewnętrznego. Warto przypomnieć przy okazji, że tragedia tkaczy śląskich znalazła wyraz netylko w znanym dramacie Hauptmanna Gerharta (1840), ale wyładowała się w krwawych rozruchach. Ilość głodujących wyniosła pod koniec pierwszej połowy XIX wieku, według raportów urzędowych zgrą 1/3 miliona osób, to znaczy więcej niż 1/4 całej ludności Śląska.

Jak powstawał przemysł śląski.

Długo trwało, zanim państwo przyznało z pomocą. Niewiele jednak pomogły subwencje, popieranie emigracji na Górny Śląsk, zakładanie nowych fabryk (porcelana, szkło, papier). Dopiero powstanie przemysłu węglowo-hutniczego „Ilkwiduje” kryzys, ale osycyliło znowu tylko na jakichś pół wieku. Dr. Keil zwraca uwagę na

ciekawy błąd wypadków. Oto pierwszy etap uprzemysłowienia się Dolnego Śląska jest jeszcze związany z miejscami tradycyjnymi przemysłu chałupańskiego, następnie już nie. Powstają nowe centra (zależność od kopalni), kolej ułatwia ruch ten szczególnie utrudniał, rosną szybko stare i nowe miasta. Powstają pierwsze linje kolejowe już w r. 1834 (Wrocław — Świdnica i t. d.). W trzy lata potem buduje się kolej Berlin — Wrocław, a po roku 1866 sieć kolejowa zgęszcza się coraz bardziej. Jak szybko postępowało uprzemysłowienie, dowodzi np. statystyka okręgu Waldenburg. Gęstość zaludnienia wynosiła tam już w roku 1875 295 osób na 1 km², a z tego 80% żyje z przemysłu i handlu, a tylko 15 trudni się rolnictwem. W powiecie bytomskim, który obejmował prawie cały dzisiejszy okręg przemysłowy Polskiego Śląska, odsetek ludzi żyjących z przemysłu i handlu sięgał do 99%. Oczywiście ujemne konsekwencje tego szybkiego uprzemysłowienia nie dały na siebie długo czekać.

Istotne źródła kryzysu.

Najciekawsze są uwagi autora, zawarte w trzecim i czwartym rozdziale, tam gdzie mówi o pogorszeniu sytuacji w górnictwie śląskim na długo przed wojną (!),

o środkach ratowniczych, stosowanych przez państwo, jak znizki taryf i t. p. Ciekawe są też skargi Dolno-ślązaków na konkurencję węgla górnosląskiego i angielskiego (dobry przykład do studiów nad „separatyzmem” śląskim!).

Nie traktat wersalski jest przyczyną obecnego kryzysu gospodarczego,

szdy tkwią one w samym historycznym rozwoju przemysłu śląskiego i sięgają całe dziesiątki lat, ha nawet wieki wstecz! One to, te przyczyny historyczne (powtarza to autor kilkakrotnie), doprowadziły z nieubłąganą konsekwencją do obecnej ciężkiej sytuacji gospodarczej. I dlatego Śląska nie uratuje żaden Sofort-Program polityczny (str. 174), któryby nie uwzględnił 150 lat historii rozwoju gospodarczego Śląska.

Przyczynok do praktyk Plessa.

Wprawdzie na innym miejscu próbuje Dr. Keil mówić o „utraconych” rynekach zbytu na Wschodzie, nie chce widocznie sprzeniewierzyć się swojemu patronowi prof. Geislerowi, ale ten „gest rewizjonistyczny” nie brzmie przekonująco! Dr. Keil przyznaje zresztą kilka stron dalej, że nowa granica osłabiła konkurencję dolno-śląskiego i przyniosła ulgę Dolnemu Śląskowi! I jeszcze jeden szczegół warto tu podkreślić. Niemiecki Górny Śląsk produkował w 1913 r. 11 milionów ton węgla, a w 1929 r. jego produkcja wzrosła do 22 milionów ton (21.996). W tym wzroście produkcji węgla widzi autor również jedną z poważnych przyczyn kryzysu. I słusznie!

Na zakończenie warto jeszcze podkreślić, jak ocenić

sytuację kopalni Plessa na Niemieckim Śląsku.

Ołóż w maju 1930 r. utworzono w Waldenburgu spółkę akcyjną pod nazwą: „Waldenburger Bergwerks A. G.” Spółka ta otrzymała pomoc ze skarbu pruskiego (str. 153). Autor nie przystaje bliższych szczegółów, ale z tego co mówi o innej spółce (Niederschlesische Bergbau A. G., skupiającej około 60% produkcji dolno-śląskiej), że otrzymała aż 11 milionów marek subwencji i szereg innych ulg. Można się domyślać, że i pomoc dla Plessa była odpowiednio hojna. Autor wspomina również (dodaje wstydliwie) o wielkiej fabryce Plessa dla eksploatacji koksu w Waldenburg, że była niefortunnie planowana, że koszt miał wynieść 11 milionów, a naprawdę wyniosł 23 miliony marek, i że

straty poniósł skarb Rzeszy i Prus!

Nie zgadza się tylko z prawdą wzmianką, jakoby rzeczywistym głównym udziałowcem w budowie była firma szwajcarska „Ammonium”. Jak wiadomo z procesów w Polsce, (Oswag), sprawa s „Ammonium” była manipulacją podjętą, a podjęta przez Plessa, który nie miał żadnych skrupułów w oszukiwaniu wszystkich skarbow, netylko szwajcarskiego, czy polskiego, ale nawet niemieckiego!

Apel o dobrą wolę na przyszłość.

Na tem kończę uwagi o tej naprawdę ciekawej książce. Wiadomo, że „jedna jaskirka nie zapowiada wiosny”. Niemniej w imię sprawiedliwości chciałbym powitać przez Dra Keila jako systematyczny dowód, że niemiecką naukę stać na odważne i bezstronne spojrzenie faktom historycznym w oczy. Kto wie, czy na linii badań, po której kroczy Dr. Keil, nie spotkałyby się przedko objawy nauki, polska i niemiecka, w siewach badań nad Śląskiem. W interesie stosunków polsko-niemieckich należałoby sobie tego szczerze życzyć. Dr. A. D.

Słynne polskie MASZYNY do SZYCIA „TATRA”
na długoterminowe spłaty! tanio!

NA ŚWIĘTA

Raty Prawdziwą radość wnoszą do domu Gotówka

RADJOAPARATY PHILIPS „947 A” „44 A” „325 A”

Jedynie u nas! Sprzedajemy na 18 rat miesięcznych, z minimalną zaliczką

Autoryzowany skład główny: **„UCZNIK” Katowice 10**
Mickiewicza

Lekarstwo dla morfinistów

Specjalna komisja Ligi Narodów w Genewie stwierdziła w swoim niedawnym sprawozdaniu że „pomimo zwiększonej czujności władz i rozwoju współpracy międzynarodowej, nielegalny handel narkotykami w świecie nie zmniejszył się”. Sytuację poprawza jeszcze fakt, że również w edniestieniu do tej trójnicy, jaka stanowi kokaina albo heroína, zazwyczaj są światowa zniżka cen, która dochodzi do 50 procent.

Ponieważ fabrykacja legalna nie przekracza potrzeb lekarskich świata, całe zapotrzebowanie nielegalnie pokrywa potajemnie wytworzone, które pracują niezmordowanie dla zatrucia ludzkości. Największy ładunek w roku bieżącym przewozić on został w Hong-Kongu, — gdzie policja za jednym zamachem wykradła 20 kilo morfiny, odpowiadającej olbrzymiej liczbie

normalnej dozy w Kanadzie znów skondensowano w tym roku 350.000 pigułek heroiny.

Wiadomo, że heroína i morfina wyrabiane są z tej samej rośliny, która dostarcza opium. W stanie naturalnym opium, które Chłirczyzy pają od milionletnich czasów, choć prowadzi również do fatalnych skutków, nie przedstawia przez cież takich niebezpieczeństw, jak produkty pochodne, które nauka europejska potrafiła z opium wytworzyć. Te ostatnie uśladają dziś do największych wrogów ludzkości, prowadząc swe ofiary

do stanu upodlenia

i swojego rodzaju niewolnicwa fizycznego względem raz przyziętacz nalogu.

Mało jest rzeczy równie niebezpiecznych jak perfidnych, jak heroína i morfina, od których niezmiernie trudno się uwolnić. Zdarzają się choroby, którym raz uczyniono zastrzyk celum uśmierzenia chwilowego bólu, a którzy potem uzują wciąż nawet absolutną konieczność powrotu do tego narkotyku. Niedługo lekarz lub pielęgniarz próbowali eksperymentów na sobie i sami skończyli

stali się niewolnikami nalogu.

Zdarzają się ofiary, które godne są szczególnej ilości. Do tych należą warjaci i półwarjaci. Specjaliści w tych kwestjach zdają wykaz bliskie pokrewieństwo, jakie zachodzi pomiędzy niektórymi stanami psychopatycznymi, jak niggokki, neurastenia, mała wielkość, a potrzeba podniecenia, która prowadzi nazbyt często do używania narkotyków. W tym wypadku, jak zresztą i w wielu innych, chory

nie jest w stanie sam się wyleczyć siłą swej woli.

Niezbędna jest tu wola zewnętrzna i metodyczna, wola lekarza

Istnieją obecnie specjalne kliniki, które leczą narkomanów pod ścisłym dozorem lekarza. Zależnie od wypadku, pacjent może być odrażony pozabawiony narkotykiem albo też stopniowo w śladu długich tygodni w coraz mniejszych dozach.

U ofiar narkotyku opiumowanych, w szczególności morfiny, nagłe odebranie narkotyku połączone jest z ciężkimi dolegliwościami i może być nawet niebezpieczne. U chorego występują silne poty, połączone z biegunką i wy-

miotami oraz przypadłociami sercowemu, które mogą pociągnąć za sobą śmierć. Dla złagodzenia cierpienia pacjenta i podtrzymania sił jego organizmu w tem niebezpiecznym przesłaniu stosowane są przez lekarzy różne środki. Jednym z nich jest chloroform, który ma działanie uspokajające na sie zastrzyki mięśniowe lub dożylnie uspokajającego środka

wchodził w użycie nowa metoda,

wynalazona przez doktora Noubergera. Polega ona na wchłanianiu przez pacjenta specjalnego lekarstwa, które stanowi coś w rodzaju „obciążającego opium”

Opium, jak i wszelkie jego produkty pochodne, oddziałują silnie na układ krwi, naruszając jego równowagę alkaliczną, która odnawia się w wyszczelnianiu i wydzieleniu naszego ciała. Pod tym względem opium, morfina i inne narkotyki są śmiertelnym wrogiem układu ludzkiego tak naprzykład jak woda morska dla ryb słodkowodnych.

Ponadto ich działanie na system nerwowy jest dwójakie. Najpierw wywołują uspokojenie, ale to działanie jest przejściowe i wkrótce następuje się podniecenie nerwowe, którego nie można uspokoić inaczej, jak przez nowe i coraz

K'no Rialto w wyborze najtęjszy, cenniejszy filmów specjalnie wyróżnił film

„BIALA PARADA”

z Loretta Young i John Bolessem

silniejszego dozy trójnicy. Odtąd ofiara znajduje się już

w sidłach strasznego nalogu.

Jeżeli odebrać choremu to niezbędna racja padnie on ofiarą w rastającą podniecenia nerwowego, które można siłą opomować, ale nie należy się w ten sposób zaburzać w równowagę krwi, które mogą chorego zabić. Dla pokonania tej trudności stworzone zostały opium-ubezpieczono, które daje się choremu w formie nie rozcieńczonej od picia. Lekarstwo to działa uspokajająco, a jednocześnie nie wpływa na pacjenta deprymująco, jak działanie morfiny. Równowaga krwi zostaje utrzymywana i w ten sposób można stopniowo postępować, zmniejszając powoli dzienną dozę aż do wyczerpania europejskiego bez większych cierpień.

Wę Francji została ufundowana specjalna nagroda dla najlepszego fotoreportera. Nagrodę tę poraz pierwszy przyznano p. Gonardem Drexel, któremu m. in. udało się uchwycić na kliszy moment namachu na prezydenta Doumera oraz katastrofę angielskiego sterowca „R. 101”.

Ze śląskich kopalń i hut

Strajk na kopalni Eminencja trwa

Na kop. „Eminencja” w Katowicach-Dębnicy w dniu wczorajszym nie nastąpiła żadna zmiana. Robotnicy w dalszym ciągu nie chcą opuścić podziemi, dopóki nie zostanie cofnięty przez zarząd kopalni zgłoszony do Komisarza demobilizacyjnego wniosek o redukcję 220 robotników kopalni. Duże zastrzeżenia mają także robotnicy do osoby p. inż. Jacyna, którego czynią odpowiedzialnym za ostatnie posunięcia redukcyjne. Za jego wprost usunięcia inż. Jacyna z kopalni.

Ogółem okupuje kopalnię 609 robotników, z której to liczby 403 w podziemiach kopalni pozostaje od piątku 13 grudnia rano, reszta zaś zajęła budynek łaźni. Odbyte w piątek wieczorem rozmowy pomiędzy dyrekcją kopalni a członkami rady zakładowej na temat likwidacji zatargu nie doprowadziły do pożądanego wyniku.

Jak się dowiadujemy, Komisarz demobilizacyjny nie wydał dotąd żadnego orzeczenia w sprawie wniosku. Orzeczenie ma zostać dopiero na konferencji wyznaczanej na wtorek 17 bm. na godz. 10 przedpołudniem. Konferencja odbędzie się przy udziale obu zainteresowanych stron i przedstawicieli związków zawodowych.

Z dalszych informacji uzyskanych od przedstawicieli robotników wynika że poziomem redukcji jest nieprzygotowanie na czas przez kopalnię robót przygotowawczych do odkrycia nowych pól (złóż węglowych). Sytuacja na kopalni wygląda jednak tak, że załoga w obecnej liczbie może jeszcze przez długie miesiące czerpać węgiel z pozostałych filarów, a w międzyczasie kopalnia może przeprowadzić prace przygotowawcze na nowych terenach podjętych od Skarbofermu.

W obecnym postępowaniu dyrekcji robotnicy widzą chęć zredukowania załogi do minimum pod pretekstem wyczerpywania się złóż węglowych, aby potem drogą nacisku na robotników utrzymać dzisiejszą wysokość wydobycia, czego mają być przykładem kopalnie, na których uprzednio pracowali p. inż. Jacyna. Dzisiejsze wydobycie — zdaniem informatorów — i tak jest wysokie, bowiem za oga wynosiła 750 robotników, wydobycia miesięcznie 25 tysięcy ton węgla.

Kop. „Eminencja” należy do Rudzkiego Gwarctwa Węglowego, do którego należą także „Eminencja” kopalnie „Pokój” i „Wolfgang-Wawel”. P. inż. Jacyna pracował uprzednio na kop. „Pokój”, a od dwu miesięcy przeniesiony został na kop. „Eminencja”. Z chwilą jego przybycia na kopalnię, wśród robotników zaczęły krążyć wieści, że na kopalnię przybył p. inż. Jacyna — to redukcja pewna. Strajkującym robotnikom żywność do-

noszą do bram kopalni rodziny, poczem członkowie rady zakładowej zajmują się dostarczeniem żywności do podziemi.

Jak nas informują, w dniu wczorajszym przewodniczący rady zakładowej wręczył Komisarzowi demobilizacyjnemu rezolucję robotników kopalni przyjętą na zebraniu załogowym w ubiegły czwartek, a w której: robotnicy żądają od dyrekcji kopalni cofnięcia wniosku redukcyjnego i usunięcia p. inż. Jacyna.

Na terenie kopalni w dalszym ciągu panuje spokój, sam zaś strajk okupacyjny na kop. „Eminencja” odbił się głośnie echem wśród robotników śląskich.

Uruchomiony piec w fabryce azotów

Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Chorzowie uruchomiła w tych dniach niezyczny od dłuższego czasu piec do produkcji superfosfatu. Dzięki temu znalazło pracę 50 robotników.

Pracownicy huty „Pokój” na pomnik Marszałka Piłsudskiego i Powstańca Śląskiego

W dniu wczorajszym złożyła delegacja zakładów huty „Pokój” na ręce P. Wojewody dr. Grażyńskiego kwotę zł. 7.120,00 na rzecz komitetu uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego i Powstańca Śląskiego.

Nadzwyczajna ofiarność i ideowość robotników i urzędników huty „Pokój”, którzy w dzisiejszych czasach samorzutnie złożyli tak poważną sumę pieniężną, zasługuje na specjalne podkreślenie.

PHILIPS — RADJO

Najmniejszy prezent gwiazdkowy. Na RATY 17,50 zł miesięcznie, w firmie Grimm i Kamiński Katowice, 3-go Maja 23 - Tel. 324-55 Biejsko, Legjónów 1 - Tel. 31-31

Śmiertelny wypadek na kopalni Niemcy

W dniu wczorajszym w godzinach wieczornych na kop. „Niemcy” w Świętochłowicach wydarzył się śmiertelny wypadek, któremu uległ 26 letni Józef Baron z Końlowic. Naskutek tąpnięcia węgla na jednym z filarów został on przysypany węglem. Po usunięciu zwalów węgla stwierdzono, że naskutek pęknięcia czaszki i złamania kręgosłupa poniósł Baron śmierć na miejscu. Józef Baron osierocił żonę i dziecko.

Składające ofiary na Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka J. Piłsudskiego konto F. K. O. 1313.

Eksport wyrobów hutniczych

Wyrów wyrobów hutniczych zmniejszył się nieco, z 16,668 ton w październiku do 16,325 ton w listopadzie, t. j. o 343 ton czyli o 2,06 %. W miesiącu sprawozdawczym zmniejszył się wyrów do Italii, Argentyny, Brazylii, Palestyny oraz Niemiec. Zwiększył się natomiast eksport do Chin, Holandji i Jugosławii.

Witaminy AiD

Wartość lecznicza tych witamin jest ogólnie znana, a doprowadzenie ich do organizmu dziecka w dostatecznej ilości uważane jest za niezbędne, szczególnie w pierwszych okresach jego rozwoju. Emulsja tranowa wyrobu firmy Scott & Bowne zawiera czysty wyciąg z wątroby wędzla, najbogatszego ze wszystkich źródeł w witaminy A i D oraz hipofosfit wapnia i sodu. Dlatego właśnie jest ona zalecana jako środek odżywczy i wzmacniający kości, oraz w celu zapobieżenia krzywicy. Stosuje się ona w skrofulach, dając ogólną poprawę samopoczucia. Emulsja tranowa firmy Scott & Bowne jest dobrze przyswajalna. Żądacie tylko

EMULSJI TRANOWEJ WYROBU FIRMY **Scott & BOWNE S.A.** WARSZAWA CENA FLAKONU ZŁ. 2.-

Zamiaty redukcyjne huty „Pawel”

Huta „Pawel” w Zorach zwróciła się do Komisarza demobilizacyjnego z wnioskiem o zgodę na zredukowanie części załogi. W sprawie wniosku 13 b. m. odbyła się w insp. Seroki konferencja. Obecny na konferencji sekr. Zw. metalowców ZZZ p. Bajour prosił inż. Serokę, by przed wydaniem orzeczenia zbadał stan rzeczy na miejscu, do czego za stepsza Komisarza demob. insp. Seroka przychylił się. Badanie odbędzie się w dniu 16 grudnia.

Bohaterka „Melodii cygańskich” i „Wypław krzyżowych” LOREITA YOUNG obecnie w filmie **„BIALA PARADA”** w krótkie w kinie „RIALTO”

Z kopalni „Kleofas”

W tych dniach odbył się egzamin członków zaw. straży pożarnej kop. Kleofas w Katowicach-Załężu, do którego stanęło oprócz członków straży 28 górników, którzy są zatrudnieni na kop. Kleofas i brali udział dodatkowym przeszkoleniu i stopnia jako drużyna O. P. G. Wyszkolenie było prowadzone przez instr. Krawczyka Pawła, komendanta straży. W imieniu egzaminowanej drużyny podziękował komisji egzaminacyjnej, wykładowcy i zarządowi strażak Swider.

ŻĄDaj POLSKIEGO TOWARU!

HUGO MARIA KRIZ.

Na szóstym piętrze

(Ciąg dalszy). Takiego osobliwego pokoju nie widział jeszcze Boelke nigdy.

Jest tylko nieco większy od przedziału kolejowego, a ściany od góry do dołu pokryte są fotografiami kolorowymi rycninami z czasopism. Głównie kobiece, akty, fotografie zwierząt, zdjęcia parad wojskowych, obrazy z filmów kowbojskich, na gwoździu wisi gipsovny odlew maski posmiertnej Beethovena i banjo, nad łóżkiem dwie skrzyżowane szpady i pięć czy sześć zardzewiałych pistoletów bębnowych. Wąskie, żelazne łóżko nakryte jest wytartą kapą z czerwonego pluszu.

Przy oknie stoi staromodny mahoniowy stół, o otoczonych, ozdobnych nogach. Blat pokryty jest wielkim arkuszem zielonej bibuły, na tem piętrzą się papiery i książki. Przed stołem wyplatane krzesło. Ani krzesła, ani umywalni. Niema na to w pokoju miejsca. Najprawdopodobniej myje się w kuchni, myśl Boelke. Za dwadzieścia złotych miesięcznie... A ściany można sobie naturalnie wytapetować wedle własnego upodobania.

W przyległym pokoju krzyczy dziecko. Boelke siada przy biurku. Bierze do ręki jedną książkę po drugiej. Dzwonne, bardzo dziwne. Patologia kryminalna, historia obyczajowa, francuska książka markiza de Sade, niechybnie bardzo droga, grafologia, książka o papierze z Dusseldorfu i druga o Landru, pokaźne dzie-

ło o truciznach roślinnych, kilka powieści Conan Doyle'a. Biblioteczka ta doskonale pasuje do wyobrażenia, jakie wyrobił sobie Boelke o wolontariuszu Październikiem. Fantasta! Głupi! Dotknięty manją przesępczą. Niechamowany. Gdzie może być rewolwer? Niewątpliwie wyrzucił go. Byłby ostatnim idjotą, gdyby zatrzymał tego rodzaju corpus delicti.

W szufladzie, która zajmuje całą szerokość stołu, panuje szalony nieład. Listy, chusteczki do nosa, zniszczone krawaty, zardzewiałe ostrza do golenia, olówek, ki popsyty zegar kieszonekowy, cuchnąca, stara fajka puste opłatki po aspirynie, plastyry na odciski, kilka tureckich monet, obciążona sukniem manierka, damska rękawiczka. Taki to pedant z tego pana Październikowego. Listy są nieinteresujące. Z domu. O przyszłości gotówkowi wogóle niema mowy, pisze ojciec — młody człowiek powinien być zgóry się nad tem zastanowić nim puścił się w drogę do Warszawy. Na przyzwolite, akademickie wykształcenie możeby stary zdecydował się coś niecoś włożyć, ale na szalone pomysły i idjotyczne awanturniki, ani jednego grosza, proszę sobie te mrzonki o pieniądzach raz na zawsze wybić z głowy. Stary piernik!

Boelke bez zastanowienia sięga do klebowiska przedmiotów i wydobyla poplamioną atramentem krawatkę frakową. Po o Październikiem frakowa krawatka? W jednym roku leży kilka banknotów z czasów inflacji, w drugim, pomiędzy starą puderniczką i tiuklowaną zapalniczką spoczywa nabój rewolwerowy. Boelke sięga po niego żywo swoimi nerwowymi palcami. Zamyka szufladę i wstaje, drząc z emocji. Żeby lepiej widzieć, nasuwa okulary na czoło i trzyma nabój tuż przy zamkniętych oczach. Spory kaliber, conajmniej dziewięć milimetrów i już to samo,

drogi kolego, że brak do tego naboju rewolweru, jest kiepskim znakiem, bardzo kiepskim... szanowny kolega najpewniej przeoczył kulkę w szufladzie, nie dziwnego, przy takiej organizacji... Boelke chowa nabój do kieszeni kamizelki.

Zaciera dłoń i zdębywco rozgląda się po pokoju.

Dziesięć tysięcy złotych, to znaczy po polsku mała księga na Marszałkowskiej albo tuż obok, naturalnie w rachubę wchodzi tylko dobra literatura, ewentualnie również obcojęzyczna, sklepik musi być jak marzenie, tylko palce liczyć, no... już jutro pójdzie się do wydziału śledczego. Sprawa Wąsowicza jest wyjaśniona, panie nadkomisarzu, powie się, proszę postać lin.uzynę z kratkami do biura firmy „Charme” i zaledować niejakiego pana Teodora Październikowego na maleńką przejażdżkę. Prawdopodobnie będzie się rzucał i niemożliwie kłat, jeśli go znam, ale to nie szkodzi. Jak? Dowody? Naturalnie, że mam dowody, No i trzeba będzie się ukladnie wywieźć, jak to jest z temi dziesięćmi tysiącami, które nas wielkoduszny szef, pan Pavanelli, wyznaczył w charakterze nagrody, a kiedy będzie się już miało czek w kieszeni, wówczas podzuke się, jak należy za posadę i pojedzie na poszukiwanie odpowiedniego lokalu. Adieu, panie Pavanelli, adieu, panie Ryszardzie Stremi! Tak! Jak dotychczas wszystko jest w porządku.

W tej chwili wzrok jego pada na fotografię na ścianie. Na lewo kowboj na spienionym koniu, na prawo mogiła nieznanego żołnierza, u dołu naga murzynka, u góry Pauli Whiteman ze swoim saksofonem, a w samym środku Stella Polańska. Zdjęcie zrobione jest w biurze. (Ciąg dalszy nastąpi).

WOD GRUZIŁY MOŻNA JE UCHRONIĆ !!
KUP NALEPKĘ PRZECIWGRUZIŁKA

Tabela loterii z dnia 13 grudnia

I i II-gie ciągnięcie

Główne wygrane

Zł. 20.000 na nr. 62454
 Zł. 8.000 na nr. 117978 152607
 Zł. 2.000 na nr. 10719 48262 110661
 117911 173977
 Zł. 1.000 na nr. 10710 1395 2631 66626
 183202 144270 156639
 Zł. 500 na nr. 4491 25605 42165 62689
 54057 80795 84430 93373 96343 98550
 103201 103662 104529 106565 115661
 123273 127227 127553 160928 191010
 Zł. 400 na nr. 17467 25855 27346
 40063 51133 65001 74578 90665 107665
 130235 154146 157303 159289 175989
 182012 186677
 Zł. 300 na nr. 4887 12307 24792 62238
 62884 104657 124880 137096 144681
 149451 153790 156198 164858 166652
 182138 183493 187748 191325
 Zł. 250 na nr. 4740 7633 1235 18454
 20500 23473 31137 31940 35544 40954
 43538 61597 66355 66739 67246 69263
 73808 78307 78337 79436 81189 94716
 101536 105437 108927 116689 122630
 129258 131995 133947 143033 152434
 157655 159733 179947 183245 187569
 194038

WYGRANE PO 50 ZŁ.

7 115 358 457 901 1007 509 42 2001
 578 68 738 3504 614 97 431 500 884 912
 5375 607 6295 645 666 710 322 421 684
 838 49 8383 603 788 924 86 9047 268 338
 65 89
 0109 528 795 11601 889 12065 165
 258 88 704 78 893 76 13046 117 245 706
 32 14349 610 801 15040 125 235 88 822
 699 10627 717 969 17463 18264 706 19254
 348 656 904
 20559 777 871 86 90 21322 720 94 952
 22574 535 23039 326 429 24051 179 421
 571 975 25779 26066 27079 195 392 525
 682 28119 391 427 932 29022 469 627
 30018 78 844 71 95 642 81 31203 504
 676 949 32088 185 90 307 569 961 97
 33121 540 46 859 34201 80 98 35249 825
 988 36625 767 37233 578 702 97
 38464 39263 393
 40261 841 967 41209 480
 534 802 42172 235
 88 346 51 531 794 998 43256 862 957 94
 44418 45122 334 904 46252 677 79 902
 906 47201 71 19 48102 303 49018 178
 470 518 53
 00688 111 799 917 5151 752 78 878
 53919 56 54386 56117 270 404 68 99 689
 56951 57063 311 541 64 58071 190 581
 897 49461 666 732 949
 60074 274 920 61240 584 812 62106 219
 511 61715 338 669 61426 396 546 733 805
 68006 126 82 325 926 66519 617 67983
 68547 68 69228 95 328 741 819 36 936
 70019 40 220 355 473 71044 130 420
 72633 90 453 74310 75156 567 923 420
 76051 173 876 71713 325 644 800 78154
 824 981 81281 287 426 47 94 763 956
 82876 79 83300 49 623 841 902 84664 70
 85229 356 679 609 82888 88421 629 759
 91022 900 89735
 84122 292 391 840 91240 625 918 92020
 983 94386 648 780 859 901 94014 827
 98908 206 94 858 96287 382 767 907 7
 97067 366 932 98307 37 63 99154 542
 733 844
 100176 243 441 715 912 61 101153 755
 102031 369 542 683 702 863 909 1037
 739 942 80 10407 311 592 787 105966
 106235 107941 362 595 108007 552 647
 812 109268 40
 110900 203 311 47 611 111827 12913
 113894 561
 11571 450 83 110168 115 447 734
 116030 767 969 117027 551 118883
 119138 71 444 81 801
 120094 374 928 121013 425 548
 122534 711 123002 560 892 12440 780
 1241 125173 279 469 807 126126 38
 253 755 891 127415 776 924 128215
 822 66 129046 73 362 762 807
 130087 131106 520 37 678 803 132189
 130987 137 139943 134812 135323 502
 136094 137 924 1381015 430 545 613
 140767 141310 142286 305 707
 143386 144196 224 511 309 146170 201
 305 735 147253 571 148010 423 305 748
 958 148004 304 312 97 693
 150192 407 90 919 151402 938
 152720 964 153444 99 154559 78 666
 721 91 158403 874 900 41 156764 71
 362 572 741 157009 216 85 671 830
 158924 172 275 97 159308 51
 160770 464 884 901 161261 468 570 815
 90 162022 367 292 163027 218 474 503
 655 805 164081 209 560 689 795 165070
 715 899 167179 278 168882 169221 327
 171830 90 364 652 65 172519 975 173007
 174 175803 176072 201 959 177230 856
 178010 78 890 710 179227 730
 184001 726 54 181299 846 182153 687
 184108 70 491 717 83 904 183234 566
 62 774 186257 322 55 744 58 187221
 407 886658 324 338 189105 516 848
 190171 211 481 597 191000 578 95
 192075 420 37 388 193096 181 259
 378 86 632 944 194115 640 70 958

WYGRANE PO 200 ZŁ.

117 935 1712 2108 239 468 791 859
 2334 402 631 83 4522 885 5038 100 273
 3038 6839 926 735 955 910 632 722 88 904
 8361 82 765 910 349 765 915
 10074 140 756 835 11044 97 310 517
 853 12134 825 13764 14247 345 425 505
 877 983 15420 884 16184 213 404 662
 17124 487 92 530 18115 309 748 19599 800
 15 27 915
 20554 686 21154 665 706 23832 410
 850 967 24683 771 25141 312 587 924
 26020 28329 71 92 759 20193 287
 30073 432 500 4 31129 332 408 754 830
 23212 612 715 28 80 33499 815 78 832
 986 34749 815 81 35512 762 36308 470
 74 660 952 37165 430 529 58 680 947
 36450 548 766 877 39280 695 897 951
 40092 644 4108 42001 28 238 529 622
 851 43371 588 967 44231 45 398 539 623
 90 4534 524 449 473 700 90 977 46072
 76 127 234 873 989 46783 441 504 48296
 663 722 866 95 907 49239 658 814 987
 50081 99 370 51158 814 94 52273 593
 847 916 53159 225 62 346 435 54012 903
 33 53257 91 309 946 56611 401 731 56
 57632 716 58218 81 690 424 529 957 59499
 675 533
 60165 78 277 567 850 741 986 61008
 138 541 68 746 62108 495 894 951 61
 63323 26 470 526 654 64384 956 659 81
 192 510 66323 597 67406 66 603 703 977
 80035 295 302 69015 908 89
 70251 525 71773 997 72345 48 640 73087
 789 993 74024 29 272 80 75543 726 839
 76311 437 568 624 74244 713 78165 218
 947 79013
 80130 377 845 908 81131 211 47 600
 82051 614 83945 110 324 959 84105 85699
 138 541 68 746 62108 495 894 951 61
 88282 86 728 80 91078 779 871 89175 730
 90106 722 80 90783 92155 85 200 523
 724 93509 730 94182 606 686 918 95115
 35 313 675 97005 544 65 98232 410
 618 957 92 99201 511 669 935 45
 100256 363 101048 92 635 723 102207
 30 991 104134 376 910 177 105894 992
 106758 837 107460 108236 460 592 109739
 110074 814 212 459 111516 631 112716
 861 908 113019 140 60 265 809
 114002 109 53 543 80 115383 116070
 984 117035 129 651 118592 881 119171
 377

WYGRANE PO 500 ZŁ.

117 935 1712 2108 239 468 791 859
 2334 402 631 83 4522 885 5038 100 273
 3038 6839 926 735 955 910 632 722 88 904
 8361 82 765 910 349 765 915
 10074 140 756 835 11044 97 310 517
 853 12134 825 13764 14247 345 425 505
 877 983 15420 884 16184 213 404 662
 17124 487 92 530 18115 309 748 19599 800
 15 27 915
 20554 686 21154 665 706 23832 410
 850 967 24683 771 25141 312 587 924
 26020 28329 71 92 759 20193 287
 30073 432 500 4 31129 332 408 754 830
 23212 612 715 28 80 33499 815 78 832
 986 34749 815 81 35512 762 36308 470
 74 660 952 37165 430 529 58 680 947
 36450 548 766 877 39280 695 897 951
 40092 644 4108 42001 28 238 529 622
 851 43371 588 967 44231 45 398 539 623
 90 4534 524 449 473 700 90 977 46072
 76 127 234 873 989 46783 441 504 48296
 663 722 866 95 907 49239 658 814 987
 50081 99 370 51158 814 94 52273 593
 847 916 53159 225 62 346 435 54012 903
 33 53257 91 309 946 56611 401 731 56
 57632 716 58218 81 690 424 529 957 59499
 675 533
 60165 78 277 567 850 741 986 61008
 138 541 68 746 62108 495 894 951 61
 63323 26 470 526 654 64384 956 659 81
 192 510 66323 597 67406 66 603 703 977
 80035 295 302 69015 908 89
 70251 525 71773 997 72345 48 640 73087
 789 993 74024 29 272 80 75543 726 839
 76311 437 568 624 74244 713 78165 218
 947 79013
 80130 377 845 908 81131 211 47 600
 82051 614 83945 110 324 959 84105 85699
 138 541 68 746 62108 495 894 951 61
 88282 86 728 80 91078 779 871 89175 730
 90106 722 80 90783 92155 85 200 523
 724 93509 730 94182 606 686 918 95115
 35 313 675 97005 544 65 98232 410
 618 957 92 99201 511 669 935 45
 100256 363 101048 92 635 723 102207
 30 991 104134 376 910 177 105894 992
 106758 837 107460 108236 460 592 109739
 110074 814 212 459 111516 631 112716
 861 908 113019 140 60 265 809
 114002 109 53 543 80 115383 116070
 984 117035 129 651 118592 881 119171
 377

WYGRANE PO 1000 ZŁ.

117 935 1712 2108 239 468 791 859
 2334 402 631 83 4522 885 5038 100 273
 3038 6839 926 735 955 910 632 722 88 904
 8361 82 765 910 349 765 915
 10074 140 756 835 11044 97 310 517
 853 12134 825 13764 14247 345 425 505
 877 983 15420 884 16184 213 404 662
 17124 487 92 530 18115 309 748 19599 800
 15 27 915
 20554 686 21154 665 706 23832 410
 850 967 24683 771 25141 312 587 924
 26020 28329 71 92 759 20193 287
 30073 432 500 4 31129 332 408 754 830
 23212 612 715 28 80 33499 815 78 832
 986 34749 815 81 35512 762 36308 470
 74 660 952 37165 430 529 58 680 947
 36450 548 766 877 39280 695 897 951
 40092 644 4108 42001 28 238 529 622
 851 43371 588 967 44231 45 398 539 623
 90 4534 524 449 473 700 90 977 46072
 76 127 234 873 989 46783 441 504 48296
 663 722 866 95 907 49239 658 814 987
 50081 99 370 51158 814 94 52273 593
 847 916 53159 225 62 346 435 54012 903
 33 53257 91 309 946 56611 401 731 56
 57632 716 58218 81 690 424 529 957 59499
 675 533
 60165 78 277 567 850 741 986 61008
 138 541 68 746 62108 495 894 951 61
 63323 26 470 526 654 64384 956 659 81
 192 510 66323 597 67406 66 603 703 977
 80035 295 302 69015 908 89
 70251 525 71773 997 72345 48 640 73087
 789 993 74024 29 272 80 75543 726 839
 76311 437 568 624 74244 713 78165 218
 947 79013
 80130 377 845 908 81131 211 47 600
 82051 614 83945 110 324 959 84105 85699
 138 541 68 746 62108 495 894 951 61
 88282 86 728 80 91078 779 871 89175 730
 90106 722 80 90783 92155 85 200 523
 724 93509 730 94182 606 686 918 95115
 35 313 675 97005 544 65 98232 410
 618 957 92 99201 511 669 935 45
 100256 363 101048 92 635 723 102207
 30 991 104134 376 910 177 105894 992
 106758 837 107460 108236 460 592 109739
 110074 814 212 459 111516 631 112716
 861 908 113019 140 60 265 809
 114002 109 53 543 80 115383 116070
 984 117035 129 651 118592 881 119171
 377

WYGRANE PO 2000 ZŁ.

117 935 1712 2108 239 468 791 859
 2334 402 631 83 4522 885 5038 100 273
 3038 6839 926 735 955 910 632 722 88 904
 8361 82 765 910 349 765 915
 10074 140 756 835 11044 97 310 517
 853 12134 825 13764 14247 345 425 505
 877 983 15420 884 16184 213 404 662
 17124 487 92 530 18115 309 748 19599 800
 15 27 915
 20554 686 21154 665 706 23832 410
 850 967 24683 771 25141 312 587 924
 26020 28329 71 92 759 20193 287
 30073 432 500 4 31129 332 408 754 830
 23212 612 715 28 80 33499 815 78 832
 986 34749 815 81 35512 762 36308 470
 74 660 952 37165 430 529 58 680 947
 36450 548 766 877 39280 695 897 951
 40092 644 4108 42001 28 238 529 622
 851 43371 588 967 44231 45 398 539 623
 90 4534 524 449 473 700 90 977 46072
 76 127 234 873 989 46783 441 504 48296
 663 722 866 95 907 49239 658 814 987
 50081 99 370 51158 814 94 52273 593
 847 916 53159 225 62 346 435 54012 903
 33 53257 91 309 946 56611 401 731 56
 57632 716 58218 81 690 424 529 957 59499
 675 533
 60165 78 277 567 850 741 986 61008
 138 541 68 746 62108 495 894 951 61
 63323 26 470 526 654 64384 956 659 81
 192 510 66323 597 67406 66 603 703 977
 80035 295 302 69015 908 89
 70251 525 71773 997 72345 48 640 73087
 789 993 74024 29 272 80 75543 726 839
 76311 437 568 624 74244 713 78165 218
 947 79013
 80130 377 845 908 81131 211 47 600
 82051 614 83945 110 324 959 84105 85699
 138 541 68 746 62108

Usuwanie hamulców życia gospodarczego

— Jeśli spojrzymy głębiej wewnątrz naszego społeczeństwa, to zobaczymy, że istnieją w nim pewne zjawiska ujemne. Temi zjawiskami częściej się wzajemnie... Przepisywanie aparatowi państwowemu biurokracyzmu jest na porządku dziennym. Jeśli jednak społeczeństwo interesuje się jakąś sprawą i tworzy własną organizację, czyż wówczas nie rozpoczyna się również niezwykle zakorzeniony biurokracyzm? Ci sami bowiem ludzie, którzy byli w życiu społecznym aktywni i nastojący antybiurokracyzmie, z chwilą, gdy siadają za biurkiem, przy zielonym suknie, zaczynają wytwarzać te same zjawiska, które krytykuje się w aparacie państwowym...

W słowach tych, wypowiedzianych na zjeździe Izby Rzemieślniczych, wskazał minister skarbu inż. Kwiatkowski na jeden z głównych hamulców w rozwoju naszego życia gospodarczego.

Musimy rozróżnić sztywne formy, przebiegające więzy, kępujące działalność gospodarczą. Zjemy w czasach, w których wpływ aparatu państwowego jest bardzo duży i ingerencja Państwa dociera do każdej dziedziny życia. Ale — jak to zwykle bywa — przetruciliśmy się z jednej krańcowości w drugą. Jeśli chodzi bowiem o nasze życie gospodarcze, wzorowaliśmy się niejednokrotnie na złych stronach biurokratycznych metod, poustanawialiśmy przeróżne przepisy kazuistyczne i rozmaite formy reglamentacji.

Dotyczy to i rzemiosła i przemysłu i handlu. W ramy tej reglamentacji wtoczyliśmy wszystko. Kiedy otwiera się sklep i kiedy go zamykać — jest niejednokrotnie — ważniejsze, niż kiedy dać rzemieślnikowi czy kupcowi możliwość swobodnego urugaru. Przepisy reglamentacyjne w zakładzie fryzjerskim na przykład, idą tak daleko, że stawią nam utrudnienie, a utrudnienie pracy. Czyż mamy innożyły przykłady tego skrupowania naszej wytwórczości, naszych obrotów, naszej wymiany towarowej? Znamy je przecież z codziennej praktyki...

Zasada, że życie musi być zawarte w ramy organizacji, jest słuszna. Ale przestaje nią być, gdy ta organizacja staje się kępująca, małostkowa, formalistyczna, przesadnie zbiurokratyzowana.

Trzeba rozróżnić te zadaleko idące więzy reglamentacyjne, aby każdy obywatel, który chce tworzyć i walczyć, który zdobywa się na ekspansję w dziedzinie swej pracy, nie był kępuwany. Czy znaczy to, by mógł czynić to, co mu się żywnie podobają? Bynajmniej. Chodzi tylko o to, by jaknajmniej odczuwał owe więzy, kępujące

ce zupełnie niepotrzebnie jego zdrową inicjatywę. W tym też kierunku mamy już parę posunięć, idących — jak powiada min. Kwiatkowski — po linii „zdejmniania istotnych więzów, kępujących życie gospodarcze”.

Wzamy dla przykładu dwa ostatnie kroki w tym kierunku. Zniesiona została reglamentacja przemianu zboża. Była bowiem zupełnie zbędna. Do sprzedaży była dopuszczona tylko mąka, zawierająca zgóry określony procent przemianu. Stwarzało to tylko pewne gatunki mąki i chleba. Cui bono to się działo? Dlaczego właściwie nałożono na rolnika i orzerwórcę zboża to ograniczenie? Dlaczego nie ma być pod tym względem swobody, by powstać mogły rozmaite gatunki mąki i chleba?

Albo drugi przykład. Przedłużono handel w soboty lub dnię przedświąteczne do godziny 9 wieczorem. Dlaczegoż bowiem miano w przeddzień dnia, wolnego od handlu, posyłać posterunkowego policji

w 3 minuty po 7-ej do sklepu, aby przymuszał kupca do zaprzestania urugaru? Czyż nie lepiej, jeśli się kupcowi temu pozostawi swobodę: jeśli chce, może zamknąć sklep wcześniej, ale jeśli ma klientów, to niech sprzedaje bez skrupowania.

Oto dwa za edwie przykłady rozluźnienia więzów z pośród wielu, które jeszcze na to czekają.

Niewątpliwie bowiem posłmiży zadaleko w kierunku skrupowania wymiany to-

Trium em reżysera Iwinga CUMMINGSA
jest film
„BIRA PARADA”
w krótkce w kinie „REALTO”

warowej i zbiurokratyzowania życia gospodarczego. Wynikały stąd liczne nieporozumienia i utrudnienia, które trzeba czm-prężej pousuwać.

Bo od odczwania tych kępujących więzów w wysokim stopniu zależy naprawa gospodarstwa.

Zima nadchodzi ...
... ZASIL TWÓJ MOTOR OLEJEM
Galkar Z=LUX
PŁYNNYM PRZY -30°C.

Wielka wycieczka narciarska do Krynicy i Zakopanego

Liga Popierania Turystyki Del. Katowice przy współudziale Śl. Klubu Narciarskiego organizuje wielką wycieczkę narciarską z Katowic do Krynicy i Zakopanego w czasie od 28 grudnia 1935 r. do 1 stycznia 1936 r. pod hasłem „Dwa lata w Tatrach”.

Pociąg popujemy okreśny odjeżdżać z Katowic dnia 28 bm około godz. 14 Trasa pociągu obejmie linie: Katowice — Krynica — Zakopane — Katowice. Powrót do Katowic 1 stycznia około godz. 21.

Pociąg złożony i udzie z wagonów z mleczną miodu spania oraz wagonów restauracyjnych. Wycieczki narciarskie pod fachowym kierownictwem przedrodników narciarskich S. K. N. Szczegółowy program z podaniem ceny pr. ejazdu wraz z wżywieniem i noclegami w odciaju, ukazuje się na afiszach i w komunikatach prasowych Zgłoszenia przyjmują i Informacji udzielają P. B. P. „Orbis” Katowice, Chorzów, Sosnowiec i Będzin, oraz Wagons Lits — Cook Katowice.

Cieszące się powszechnem uznaniem naturalne
Wina Krymskie i Kaukaskie
Stożowe czerwone: Kaberne Abrau Nr. 43, Mukuzani Nr. 46, Naparelli Nr. 47.
Stożowe białe: Wytrawne: Ritzling Abrau Nr. 63, Cynandali Nr. 64; półwytrawne: Naparelli Nr. 65, Mukuzani Nr. 47; półosłodkie: Czajr Dag Nr. 65.
Deserowe sładkie: Złoty Muskat Nr. 35, Muskat Liwadja Nr. 85, Aj Danil Nr. 89.
Do nauycia w pierwszorzędnych handlach win i restauracjach.

PRZY GRYPIE
I przeziębieniu, w cierpieniach reumatycznych, artretycznych, w bólach krzyża, stawów i mięśni stosuje się Tabletki Togal. Togal powoduje spadek temperatury.
Togal
PRZYNOŚI LIŁCE CIENIACOM

O wypłatę nadliczbówek w szkołach przed świętami

Otrzymujemy następujące uwagi: W wielu szkołach średnich — nie wypłacono jeszcze do daty wynagrodzenia za godziny nadliczbowe od początku roku.

Jest to tem dziwniejsze, że są to dziś kwoty bardzo niskie, a czasem grosze, bo po wielu redukujących kwoty te wynoszą za tę samą ilość godzin, zaledwie piątą część honorarium z 1930 r.

Wielki żal wśród nauczycielstwa wywołała pogłoska, że nadliczbówki mają być wypłacone dopiero po dekreście, który ma wyznaczyć od nich podatek... Jaki? Przecież do 1-go grudnia wszystkie, a nawet bardzo wysokie pobory wypłacano bez podatków, — a teraz znów pragnie się robić oszczędności na kilku złotych, zarobionym nieraz w gorzkim trudzie!

Jesteli jednak — tak jest — to należy wypłacić należność np. za 3 miesiące, a należność za 4-ry zarezerwować na podatek. Są to drobne sumy, a więc chyba wystarczy!

Idzie zima ostra i święta!
Dlatego dobrze zarobione nadliczbówki pozwinną się wypłacić zaraz, by nie robić jeszcze więcej goryczy — jak jej jest!

Cukiernia Bart w Cieszynie.
przy ul. Legionów 13 poleca pierwszorzędną kawę, kakao, herbatę, jakoteż codziennie świeżą casiką w gustownie odnowionych lokalach cukierni.

Sigella
NAJSZLACHETNIEJSZY WOSK DO FRTEROWANIA

Orka na ugorze

Powieść. (Ciąg dalszy).
103) — POCO odklada zapis? Zwolam sąsiadów na świadków, okowity przyniesę na lićkup, żeby cię uradować, bo myby ci przychyliłi nieba. Jak nie zapiszesz, to ci powiem grzecznie, bez nijakiej złości, wytnę się do swoich ojców, aniś nam brat, ani swat. — Wydałaś się za Józka, uie będziemy ci wypominali, jak tam myło, wszyscy wiemy, co wyprawiała przed weselem — hoho! — stary wykręcił ręką w powietrzu. — Józek umarł, niech z Bogiem spoczywa, a tyś nam cudza, to pizecz nie będziesz się rozwalala po naszej pracy.
— Ja cudza? — z trudem tchnęła. — Wnuki wa-
— Wnuki to niby nasza krew, choć a Bóg wie, tyś hoho! ślepkami na wszystkie strony i lepily do cię chłopcy. Dość nagrzeszyłaś, to cię Pan Jezus pokarał sprawiedliwie, o sprawiedliwie.
— Czego wy tak?
— Tato, dziecię pokój, poco wymawiać, kiej Józek był ślepy, głupi i nie widział — córka tagodziała.
— Chcę choć dziecinom zostawić to odróbkę pola. Jak będą myli, co to ludzie ich usanują. Inaczej pójdę w świat na powiemierzyć — zajęka. — Duzo żyła nie będę. Sama czuję. Z radościąbym poszła, ino...
— Podrą między siebie po skibce i żadne z nich nie będzie miało nic, a przy nas caluski zostanie. Tar-
— Będzie grzech. I na cię będą przeklinać, żeby cię

święta ziemia wyrzuciła i jedno na drugie sieknie chwyci. Wiesz, jakie to dzisiejsze dzieci. Ci dwozłach różnie się trefi. Wiesz, co z Bielem było? Mało ich nie wyzabiał. Wszędzie grzech i obraza Boska. Ludzie chciwe na majątki. Boga nie mają, to dlatego. „Nic mu ojciec, nie brat, ino żeby w pazdurach majątki, a majątki. Boże, Boże, nie wiedzą, że to wszystko narnota, że wszystko trza opuścić, kiej czas nadejdzie, i pódziesz nagi, bosy, po sprawiedliwość... e) Boże! Boże! — wzdychał i uciewał nos zalosliwie. — Dzieciom chcesz zostawić? Ludzie łatwiej biednego wspomogą. A co będą mieli przy tej skibce? Haruj, nie dośpisz, nie dojsz. Dzieci — zasmiał się — z garla ci wydrą — szarpnął garścią, nabrzmiała żyłami. — Będziesz miała taką wywdzięczność. Walek chce postawić budy i wymiar-kowaliśmy sobie, że twój kawaluś w sam raz się nada, bo przy drodze, woda niedaleko.
— O dzieci muszę dbać — Malinowska wyrzekała z mocą. — Umrę, to uiech po sobie zostawię taką pamiątkę. Będą czuły, że miały matkę.
— Żebyś nie żalowała — złowrogie ślaski mi-gnęły po ślepiach starego. — Miei zastanowienie, córko. Przestań. My wszystko do twojego dobra.
— Nie dam, nie dam. — Malinowska skamieniała w uporze powtarzała suchemi wargami. — Nakładac do cudzej miski, a sama o głodzie zostac?
— Takas ty? To my z tobą jak z rodzoną, e) moja córko, ino nie za dużo — stary wykonał ruch, jakby siekiera przecinał swoją dobroć. — My do cię tak, a ty na nas tak? To chyba Boga nie masz w sercu. Wiesz, ja, ona z rogami na nas. Krowina głupie zwierze, a inaczej się złowiewkowi wywdzięczy. Nie chcesz przystać? Popamiętasz. Będziesz nas jeszcze po nogach calowała — trzasnęła drzwiami.
Starzy Malinowscy chcieli przełamać jej upór

i w inny sposób zmusić do wyrzeczenia ostatniego stajania. Wpadali, tupali, wrzeszcząc: wynoś się, izba nam potrzebna. Nie pozwólki chłopakom przejść przez ciebie, wypędzali z podwórza, odganiali od studni. Kłótnie trwały bez przerwy, złość wzrastała z dnia na dzień.
Malinowska pragnęła dzieci osłonić sobą, zniweczyć przekleństwa i z barlogu pytała: za co cierpię?
Dzisiaj, skoro Władek odszedł do lasu po drwa, starzy wdarli się do izby.
— Wynoś się! Tu nic nie masz. Dokąd będziesz nam śmierdziła.
— Poszabym, ale jak? Kiej nie mam nijakiej władzy w nogach i rękach.
— Uduśubyn cię, psiąkrew. — Malinowski stanął nad chorą z palcami wyprężonemi, pragnąciami chwycić za gardziel.
— Uduślicie! — zajęka.
— Nie chceć rąc paskudzić. Co z ciebie? Ino smród.
— Przeciem nie bydlę, ale Boskie stworzenie.
— Tyś nam bardziej obnierzła jak bydlę. Czego nie zdechniesz? Ze nas Pan Jezus pokorot takim nie-szczęściem. Za życia gnusisz. Matka, bier, godka nie nie pomoże — krzyknął władczo na żonę. — L'o pola.
— Do pola! Panie Jezu, pomóż — stara przeżegnała się nabożnie, bo właśnie kończyła swój ranny paciorek. — Za dużo, dziadkowie, wyprawiasz. Do cudzego miodu wlałaś i paskudziłaś.
Obydwowie zgodnie chwycili lósko i stękając na starość nieszczęsną, na zych ludzi, wynieśli na dwór.
Wzrok chorej sporykał zaciekłość, nie znająca li-tości. Kiedy mieli odejść stąd, w rozpaczy wyrzekła: — Boga się boją!
(Ciąg dalszy nastąpi.)

MAGGI[™] ZUPY

1 kostka na 2 talerze

20 groszy

GATUNKI SPECJALNE:

Angielsko
Grzybowa
Ogonowa

1 kostka 25 groszy

Z Świętochłowickiego

(S) Sprawy gminne Chropaczowa.

Rada gminy Chropaczowa na posiedzeniu w dniu 12 bm, uchwała zatwierdzić zamknięcie rach. budżetu gminnego za rok 1934/35 i oddzielić Zarządowi gminy absolutorjum. Budżet swyuczajny wykonano w wydatkach w kwocie 271.881 zł 94 gr, nadzwyczajny 55.037 zł 48 gr. Po przeniesieniu wewnętrznym potrzebnych kredytów w bieżącym budżecie, postanowiono, jak co roku, przeznaczyć pewną kwotę na zasiłki świąteczne dla bezrobotnych i akcje gwiazdkowe, w zorganizowaniu razem z miejscowym Komitetem Funduszu Pracy oraz z zarządem kopalni „Śląsk”. Rada gminy uchwała dać nowe nazwy niektórym ulicom i jak część ul. Bytomskiej, od Lipin aż do pomnika Powstańców, będzie się nazywać ul. Maisz, Pilsudskiego, część ul. Szkolnej od ratusza aż do ulicy Kościelnej, ulicą POW, zaś ulica Friedricha ulicą Karola Miarki. Przeciwni tej zmianie nazw ulic występowali mierzędni radcy Ch. D. Sosna, bo woli on nazwę ulicy od nazwiska nauźcyłca Nem. S. (Friedricha) niż polskiego i katolickiego działacza górnośląskiego Karola Miarki. Wywody Sosny wywoływały uśmiech ogólnego politowania, nie wyluczając nawet Niemców. Już to Ch. D. w tej radzie kręć, nie może pozostycić się przy stawianiem o godności narodowej i katolickiej. Pożatem załatwila rada kilka spraw podatkowych, gminnych i budowlanych oraz sprawy budżetowe Okręgu Urzędowego. — Ze strony Urzędu gminnego prozenci testesmy o wziankę, że nie-

NA CZELE

„DIAŁO PARADY”

przedefiują w króće w kinie „RIALTO”
Lorettę Young i John Botes

prawdziwą się wiadomość „Kattowitz Zg.” jakoby zebrane rady gminnel odbyło się na skutek nalegań frakcji niemieckiej. Nikt z radnych niemieckich zwolania tego zebrania się nie domagał, zebrane to dla uchwalenia pomocy bezrobotnym zwolane zostało przez naczelnika gminy, jak co roku około 10 grudnia bez nacisku u czylejkołwiek strony. Zupnelnie fałszywe sprawozdanie z tego posiedzenia podala też „Polonia”, zaczerpnięte niewiaptliwie od przedstawiciela Ch. D. w tej radzie, który już na posiedzeniu rady nie mógł pojąć sprawozdania Zarządu gminy i komisji rewizyjnej, mimo, że mu udzieleno odpowiedzi na zapytania.

Z Pszczyńskiego

(P) Ostrze strzelanie w Panewniku
Celem uniknięcia ewentualnych wypadków zawiadania się, że w czasie od 2 do 21 bm., od 21 stycznia i od 3 do 15 lutego 1936 r., z wyjątkiem niedziel i świąt, każdodziennie od godziny 6 rano do 15 po południu odbędzie się ostre strzelanie oddziałów piechoty na strzelnicy bojowej w Panewniku. Teren zagrożony będzie obstawiony posterunkami wojskowymi. Przekroczenie kordonu w czasie strzelania jest wzbronione.

(P) Samobójstwo robotnika.

W nocy na 12 bm. pozabawił się życia przez powieszenie w stawidie kolejkii kopalnianej na kopalni Szyby Piast w Łędzinach, dozorca kolejkii kopalnianej Antoni Długajczyk Antoni, lat 47, żonaty, ostatnio zamieszkał w Łędzinach. — Zwłoki odstawiono do domu. Długajczyk osierocił dwoje dzieci.

Z Rybnickiego

(R) Repertuar kin w Rybniku.
Kino Apollo: „Kozak i słowik” i „Zew Dalskich”.
Kino Helios: „Piotruś”.
Kino Palm: „Caranga” i „Karjera kelnerek”.

(R) Niedzielną dyżur aptek i lekarzy w Rybniku
W niedzielę 15 bm. dyżur w Rybniku pełni apteka pod Lwem; dyżur lekarza jest p. dr. Kubacka.

(R) Święta niedziela, potrzebne im ryby.
Osiadają w nocy wialami się nieznaną sprawę do samkniętych sadzawek Fr. Grzegorzaka samiejskiego w Palowicach, które otwarił przy pomocy drwinianych kłód i skradł z nich 100 kg ryb karpki. Policja nie zdolała dotychczas przytrzymać sprawców.

Przedświąteczne obrady Rady Miejskiej w Tarn. Górach

Na onegdajszym posiedzeniu Rady Miejskiej po rezerwacji radnego Ciesielskiego postanowiono przyjąć bilans bekoniarini miejskiej do wiadomości. W sprawie podatku drogowego uchwalono zatwierdzić uchwałę Magistratu z dnia 18. XI. br. i połączoną do wymiaru także właścicieli nowych domów i płatników podatku dochodowego.

Posatem Rada Miejska uchwała pobrać dodatk komunalny od patentów na wyrob 10%, od patentów na sprzedaż trunków, przetworzonych wódzianych i spirytusowych 50%, oraz pobrać dodatki do podatku przemysłowego (od obrotu 20%, zaś dodatki do scalonego podatku prze-

mysłowego 25%). Pobór dodatku komunalnego do świadczeń przemysłowych i kart rejestracyjnych postawiono bez zmian. W sprawie dodatków do państwowego podatku dochodowego przyłączono się do stawek uchwalonych przez Magistrat.

Z okazji świąt Bożego Narodzenia uchwała Rada Miejska dla bezrobotnych wsparcie świąteczne stosownie do wielkości rodziny. Radny p. Kowolik prosi w wolnych głosach o polityczne unormowanie ruchu drogowego na ruchliwych ulicach. Radni Minkus i Słomka wnoszą o otwarcie ruchu autobusowego w tut. powiecie przez Śląskie Linie Autobusowe.

Czy na rybnickim dworcu kolejowym panuje stan „obciążenia”?

Rybnik, 15. 12.
Porzadki na dworcu rybnickim nieljednokrotnie już denerwowały nutesze społeczeństwa. Ostatnio z wielkim obzeraniem rybnicki spokołaki się postawienie przy wyjściu z biletowni stałi uzbrojonego od s'p do głowy kolejarza - strażnika. Strażnik ten z karabinem na ramieniu i bagnetem u boku „kieruciu” ruchem i nie pozwała (!) na przejście z paronów do gmachu dworcowego. Przyjezdni si zmuszeni obchodzić długi budynek dworcowy, by dostać się na miasto. Sa jonak podróźni, którzy pragną przejrzeć rozkład jazdy lub wstąpić do poczekalni. Powstają na tem te nieporozumienia i awantury, których można przecie uniknąć przez skasowanie tego dziwnego zarządzenia.

Nie możemy zrozumieć, co skłoniło kierownictwo dworca rybnickiego do wydania tego comniejnie dziwnego zarządzenia. Twierdzenie, że właściciele gmachu dworca są za male, wskutek czego następuje natłok, nie wytrzymuje krytyki. Wiemy, że budowa cwozca rybnickiego pochłoniła setki tysięcy złotych. Pomimo tak wysokich kosztów budowy, mówi się w Rybniku, że nowy dworzec nie jest zbudowany racjonalnie. Powracając do sprawy uzbroniętego (na kogo?) strażnika, domagamy się w imieniu naszych czytelników i społeczeństwa rybnickiego zmieniienia tego staru, bo widok „zbroi” wywołuje słuszne serkanie i obruzenie pasażerów. Przeciż publiczności, korzystającej z kolei, nie jest banda rabusów, która trzeba pilnować z karabinem w ręku!

Przez Rybnik przejeżdżają też obcy z granicy; o tem też warto pomyśleć!

Za żądanie szklanki wody skopał Kobięć

W dniu 20 bm. przed sądem grodzkim w Bielsku odpowiadać będzie właściciel kawiarni „Renaissance” w Bielsku, Józef Federgrün, oskarżony o pobicie i znieważenie tancerki zawodowej, p. Toli K.

W świetle aktu oskarżenia sprawa przedstawia się następująco: Oskarżycielka zatrudniona była w listopadzie br. w kabarecie „Moulin Rouge” w Bielsku, który znajduje się w tej samej posesji co kawiarnia „Renaissance”.

14 ub. m. p. T. K., wracając o godz. 6 rano z pracy, wstąpiła do kuchni kawiarni z zamiarem napięcia się wody. Znajdujący się przypadkowo w kuchni oskarżony odmówił tancerce wody, i znieważył ją słownie, poczem powalił ją

na ziemię i dotknął jej pobił, tak, że tancerka straciła przytomność. Zamietrowana Kobięć Federgrün zamknęła w podwórzu w kurku. Po odzyskaniu przytomności tancerka wydosłala się na podwórze i przy pomocy mieszkańców tego domu udała się na policję, gdzie zameldowała o zajście.

Niezależnie od skargi karnej obrońca tancerki wnieśli skargę cywilną do Sądu Okręgowego w Cieszynie o odszkodowanie materialne i moralne w wysokości zł. 720.

Sprawa budzi na terenie Bielska zrozumiałe zainteresowanie, gdyż oskarżony Federgrün znany jest z brutalności wobec tancerek kabaretowych i z tego tytułu miał już szereg procesów.

Pół roku uchodził policji lecz wpadł w końcu

Chorzów, 15. 12.
Bracla Jerzy i Józef Ruppikowie dobrali sobie do kompanii Adolfa Lisipna oraz nieakog Maternę i razem dokonywali włamań w Nowym Bytomiu, Michałkowicach, Chorzowie i w Wielkich Hańdżach. Szczególnie zainteresowaniem szajki włamywaczy cieszyły się składowe tytoniowe, kioski i sklepy Ogólna szkoda. Wora wyrzadzili włamywacze, obliczona została na 5000 zł. Policja, zaalarmowana powtarzającami się włamaniami, przeprowadziła dochodzenia, w czasie których aresztowano bracl

Ruppików i Maternę. W lipcu br. odbyła się rozprawa, w wyniku której Jerzy Ruppik skazany został na 3 lata więzienia, a brat jego Jerzeż i Materna na 8 miesięcy więzienia. Tylko Lisipn wymknął się z sieci i ukrywał się z powodzeniem przez pół roku. Do piero w listopadzie Lisipn wpadł w ręce policji, a wczoraj stinal przed sądem, karnym w Chorzowie. Dowow winy były tem przekonujące, że Lisipn przezwał się do zarzuceniach w m. akcie oskarżenia przestępstw. W wyniku rozprawy sad skazał oskarżonego na 3 i pół roku więzienia

Dzieje kobiety, która walczyła o szczęście! Nieśmierlna „Anna Karenina” na ekranie!

Z Tarnogóskiego

(T) Budowa mieszkań dla bezrobotnych.
Magistrat uchwalił wybudować z kredytu 30 000 zł przyznanej przez Śląski Fundusz Gospodarczy 30 mieszkań jednoizbowych dla ekonomicznych bezrobotnych. Magistrat stara się o powiększenie kredytu, gdyż zachodzi duża potrzeba wybudowania jednoizbowych mieszkań. Prace około budowy będą podjęte, skoro warunki atmosferyczne na to pozwolą.

Z Lublinieckiego

(L) Oblawa na włóczęgów i zbrańców.
Policja państw. urzędziła onegdaj w powiecie oblawa na zbrańców i włóczęgów. Wynikiem oblawy było przytrzymanie 84 osób, z których 21 odtransportowano do miejsc przynależności, poza powiatem lublinieckim, przeciw innym sprowadzono doniesienia do starostwa w celu ukarania. Zebraćto rozpieleno się faktycznie tak dalece, że często zebrał nawet takie, którzy sami mogliby innym udzielić pomocy. Oblawy takie zdaloby się częściej.

Z Bielskiego

(B) Repertuar kin:
Kino miejskie Biela: „Zew Dżungli”, Bielsko, Rialto: „Jedziemy po szczęście”, Apollo: „Audyencja w Ischlui”.

Sywester we Wiedniu.

P. B. P. „Orbis” w Bielsku, udato się wylat. kowo uzyskać 30 paszportów zbiorowych po zł 95. Cena obejmuje przejazd w obie strony, wjazd, port i wizy. Wyjazd do Wiednia 28 grudnia 1936 r., powrót 4 stycznia 1936 r. Wskazane sa najszybsze zgłoszenia ze względu na ograniczoną ilość paszportów.

Radio na wsi!

Z marłodanego źródła informują nas, że w ostatnich miesiącach daty się zauważyć znaczne zmiany na lepsze w tej dziedzinie. Ciałe rzec fabryk w Polsce przystąpił w roku bieżącym do produkowania aparatów radiowych baterijnych na baterie anodowe Centra i na baterie rzenie Centra. Jak nas informują, aparaty te ostatnim wyrazem techniki w dziedzinie radiowej zatem otrzymał może dość dobry aparat baterijny po niedrożej cenie. (o)

(B) Akcja pomocy bezrobotnym na terenie Bielska.

Dnia 9 bm. odbyło się w Bielsku posiedzenie Komitetu Pomocy Bezrobotnym w sali siedziby Magistratu. Przewodniczył burmistrz dr. Wiktor Przybyła. Po przedwzięciu porządku dnieszego nastąpiło sprawozdanie komisji rewizyjnej, która stwierdziła, że kasęgi prowadzone są należycie. Jakkolwiek niewłaściwość nie stwierdzono. Na podstawie przeprowadzonej rewizji stawia wniosek na udzielenie zarządowi Komitetu absolutorjum z rachunkowego za czas od 1 kwietnia do 31 października 1936 r. Wniosek przyjęto bez dyskusji. Skolei uzupełnieniu skłd komisji rewizyjnej nowozłoznikom przewodniczący złożył sprawozdanie z działalności Komitetu za czas od 1 kwietnia do 30 września br., obejmujące akcje pomocy doraznej, „opieki społecznej” i zatrudnienia, benci przyjmują sprawozdanie jednomyślnie wyrażając przewodniczącemu podziękowanie i ogólną i racjonalną gospodarkę Komitetu, która umożliwiła spełnienie wszystkich zadań pieki nad bezrobotnymi.

Na wniosek przewodniczącego uchwalono dngłosić oddzielnie bezrobotnych na święto Bożego Narodzenia jednorazowym zasiłkiem, zasiłku korzystać będą bezrobotni zakwalifikowani do pomocy doraznej, którzy zadość uczynili obowiązkom o rejestracji i kontroli, on wezwaniu do pracy za zasiłki miesięczne miejscu i czasie wskazanym.

(B) Złodziej i oszuł pod knuczem.

W związku z włamaniem w dniu 28. 11. br. mieszkani Karola Schuberta z Lp. 11, nr. 1 Biela komis. PP. w Bieli zatrzymał w dniu 10. br. Fryryka lat 24 z Magórk, który wspólnie z Janem Kochem doniósł się włamania na s'p Schuberta, 12 bm. został odstawiony do wzenia w Bielsku oddawna poszuk. wany Alojz Suchof, który przedstawił się jako zastępca imienia Adolfa Wacha właściciela fabryki mebli Buczkowcach, proponując kupno mebli na rabobierając wówczas zadatki: na różne kwoty i tak w podobny sposób nacagnał Stanisława Sadiłka ze Straconi! Katarzynie Hercyc ze Straconi i cały szereg innych osób.

Z Cieszyńskiego

(C) Repertuar kin:
Kino Miejskie: „Karjera”
Teatr Elektryczny: „Hrabia Monte Christo”
(C) Liga Morska i Kolonizacyjna Oddział w Cieszynie
Firma wy...
urządza w niedzielę o godz. 11-iej w sali bielskiej odczyt pt. „Polskie perspektywy w lonjanie”. Odczyt wygłosi p. radca Pański w Warszawie członek Gł. Zarządu L. M. i K.

(C) Napad rabunkowy.

W nocy na 13 bm. około północy kilku uzbrojonych w broń palną sprawców wtargnęło do mieszkania Kwiećona Karola w Nierodzin, gdzie po steroryzowaniu domowników skradł kilka części garderoby męskiej, 3 złote pierścienie, zegarek n'klowy, parę trzewików i bielizny oraz 60 kg mięsa wartości około 400 zł. Sprawców ścigani przez domowników poruczyli skradzione mięso i zbiegli. Niezwłocznie zarządcono za sprawcami policję, który pozostał bez wynku.

Jak udownie łowić włosy Pani!

To jest zastuga Szamponu Czarnogłowska-Extra z „Wiosopolyskiem”
który, przy regularnej pielęgnacji, darzy włosy pięknoscą i zdrowiem

SHAMPOON CZARNOGŁOWKA EXTRA z „Wiosopolyskiem”
Dla blondynek specjalny gatunek! Szampon Czarnogłowska-Extra Blond z „Wiosopolyskiem”

ADJ...
Ni...
ATOWIC...
10. 12. 1936
12. 12. 1936
13. 12. 1936
14. 12. 1936
15. 12. 1936
16. 12. 1936
17. 12. 1936
18. 12. 1936
19. 12. 1936
20. 12. 1936
21. 12. 1936
22. 12. 1936
23. 12. 1936
24. 12. 1936
25. 12. 1936
26. 12. 1936
27. 12. 1936
28. 12. 1936
29. 12. 1936
30. 12. 1936
31. 12. 1936
1. 1. 1937
2. 1. 1937
3. 1. 1937
4. 1. 1937
5. 1. 1937
6. 1. 1937
7. 1. 1937
8. 1. 1937
9. 1. 1937
10. 1. 1937
11. 1. 1937
12. 1. 1937
13. 1. 1937
14. 1. 1937
15. 1. 1937
16. 1. 1937
17. 1. 1937
18. 1. 1937
19. 1. 1937
20. 1. 1937
21. 1. 1937
22. 1. 1937
23. 1. 1937
24. 1. 1937
25. 1. 1937
26. 1. 1937
27. 1. 1937
28. 1. 1937
29. 1. 1937
30. 1. 1937
31. 1. 1937
1. 2. 1937
2. 2. 1937
3. 2. 1937
4. 2. 1937
5. 2. 1937
6. 2. 1937
7. 2. 1937
8. 2. 1937
9. 2. 1937
10. 2. 1937
11. 2. 1937
12. 2. 1937
13. 2. 1937
14. 2. 1937
15. 2. 1937
16. 2. 1937
17. 2. 1937
18. 2. 1937
19. 2. 1937
20. 2. 1937
21. 2. 1937
22. 2. 1937
23. 2. 1937
24. 2. 1937
25. 2. 1937
26. 2. 1937
27. 2. 1937
28. 2. 1937
29. 2. 1937
30. 2. 1937
31. 2. 1937
1. 3. 1937
2. 3. 1937
3. 3. 1937
4. 3. 1937
5. 3. 1937
6. 3. 1937
7. 3. 1937
8. 3. 1937
9. 3. 1937
10. 3. 1937
11. 3. 1937
12. 3. 1937
13. 3. 1937
14. 3. 1937
15. 3. 1937
16. 3. 1937
17. 3. 1937
18. 3. 1937
19. 3. 1937
20. 3. 1937
21. 3. 1937
22. 3. 1937
23. 3. 1937
24. 3. 1937
25. 3. 1937
26. 3. 1937
27. 3. 1937
28. 3. 1937
29. 3. 1937
30. 3. 1937
31. 3. 1937
1. 4. 1937
2. 4. 1937
3. 4. 1937
4. 4. 1937
5. 4. 1937
6. 4. 1937
7. 4. 1937
8. 4. 1937
9. 4. 1937
10. 4. 1937
11. 4. 1937
12. 4. 1937
13. 4. 1937
14. 4. 1937
15. 4. 1937
16. 4. 1937
17. 4. 1937
18. 4. 1937
19. 4. 1937
20. 4. 1937
21. 4. 1937
22. 4. 1937
23. 4. 1937
24. 4. 1937
25. 4. 1937
26. 4. 1937
27. 4. 1937
28. 4. 1937
29. 4. 1937
30. 4. 1937
31. 4. 1937
1. 5. 1937
2. 5. 1937
3. 5. 1937
4. 5. 1937
5. 5. 1937
6. 5. 1937
7. 5. 1937
8. 5. 1937
9. 5. 1937
10. 5. 1937
11. 5. 1937
12. 5. 1937
13. 5. 1937
14. 5. 1937
15. 5. 1937
16. 5. 1937
17. 5. 1937
18. 5. 1937
19. 5. 1937
20. 5. 1937
21. 5. 1937
22. 5. 1937
23. 5. 1937
24. 5. 1937
25. 5. 1937
26. 5. 1937
27. 5. 1937
28. 5. 1937
29. 5. 1937
30. 5. 1937
31. 5. 1937
1. 6. 1937
2. 6. 1937
3. 6. 1937
4. 6. 1937
5. 6. 1937
6. 6. 1937
7. 6. 1937
8. 6. 1937
9. 6. 1937
10. 6. 1937
11. 6. 1937
12. 6. 1937
13. 6. 1937
14. 6. 1937
15. 6. 1937
16. 6. 1937
17. 6. 1937
18. 6. 1937
19. 6. 1937
20. 6. 1937
21. 6. 1937
22. 6. 1937
23. 6. 1937
24. 6. 1937
25. 6. 1937
26. 6. 1937
27. 6. 1937
28. 6. 1937
29. 6. 1937
30. 6. 1937
31. 6. 1937
1. 7. 1937
2. 7. 1937
3. 7. 1937
4. 7. 1937
5. 7. 1937
6. 7. 1937
7. 7. 1937
8. 7. 1937
9. 7. 1937
10. 7. 1937
11. 7. 1937
12. 7. 1937
13. 7. 1937
14. 7. 1937
15. 7. 1937
16. 7. 1937
17. 7. 1937
18. 7. 1937
19. 7. 1937
20. 7. 1937
21. 7. 1937
22. 7. 1937
23. 7. 1937
24. 7. 1937
25. 7. 1937
26. 7. 1937
27. 7. 1937
28. 7. 1937
29. 7. 1937
30. 7. 1937
31. 7. 1937
1. 8. 1937
2. 8. 1937
3. 8. 1937
4. 8. 1937
5. 8. 1937
6. 8. 1937
7. 8. 1937
8. 8. 1937
9. 8. 1937
10. 8. 1937
11. 8. 1937
12. 8. 1937
13. 8. 1937
14. 8. 1937
15. 8. 1937
16. 8. 1937
17. 8. 1937
18. 8. 1937
19. 8. 1937
20. 8. 1937
21. 8. 1937
22. 8. 1937
23. 8. 1937
24. 8. 1937
25. 8. 1937
26. 8. 1937
27. 8. 1937
28. 8. 1937
29. 8. 1937
30. 8. 1937
31. 8. 1937
1. 9. 1937
2. 9. 1937
3. 9. 1937
4. 9. 1937
5. 9. 1937
6. 9. 1937
7. 9. 1937
8. 9. 1937
9. 9. 1937
10. 9. 1937
11. 9. 1937
12. 9. 1937
13. 9. 1937
14. 9. 1937
15. 9. 1937
16. 9. 1937
17. 9. 1937
18. 9. 1937
19. 9. 1937
20. 9. 1937
21. 9. 1937
22. 9. 1937
23. 9. 1937
24. 9. 1937
25. 9. 1937
26. 9. 1937
27. 9. 1937
28. 9. 1937
29. 9. 1937
30. 9. 1937
31. 9. 1937
1. 10. 1937
2. 10. 1937
3. 10. 1937
4. 10. 1937
5. 10. 1937
6. 10. 1937
7. 10. 1937
8. 10. 1937
9. 10. 1937
10. 10. 1937
11. 10. 1937
12. 10. 1937
13. 10. 1937
14. 10. 1937
15. 10. 1937
16. 10. 1937
17. 10. 1937
18. 10. 1937
19. 10. 1937
20. 10. 1937
21. 10. 1937
22. 10. 1937
23. 10. 1937
24. 10. 1937
25. 10. 1937
26. 10. 1937
27. 10. 1937
28. 10. 1937
29. 10. 1937
30. 10. 1937
31. 10. 1937
1. 11. 1937
2. 11. 1937
3. 11. 1937
4. 11. 1937
5. 11. 1937
6. 11. 1937
7. 11. 1937
8. 11. 1937
9. 11. 1937
10. 11. 1937
11. 11. 1937
12. 11. 1937
13. 11. 1937
14. 11. 1937
15. 11. 1937
16. 11. 1937
17. 11. 1937
18. 11. 1937
19. 11. 1937
20. 11. 1937
21. 11. 1937
22. 11. 1937
23. 11. 1937
24. 11. 1937
25. 11. 1937
26. 11. 1937
27. 11. 1937
28. 11. 1937
29. 11. 1937
30. 11. 1937
31. 11. 1937
1. 12. 1937
2. 12. 1937
3. 12. 1937
4. 12. 1937
5. 12. 1937
6. 12. 1937
7. 12. 1937
8. 12. 1937
9. 12. 1937
10. 12. 1937
11. 12. 1937
12. 12. 1937
13. 12. 1937
14. 12. 1937
15. 12. 1937
16. 12. 1937
17. 12. 1937
18. 12. 1937
19. 12. 1937
20. 12. 1937
21. 12. 1937
22. 12. 1937
23. 12. 1937
24. 12. 1937
25. 12. 1937
26. 12. 1937
27. 12. 1937
28. 12. 1937
29. 12. 1937
30. 12. 1937
31. 12. 1937
1. 1. 1938
2. 1. 1938
3. 1. 1938
4. 1. 1938
5. 1. 1938
6. 1. 1938
7. 1. 1938
8. 1. 1938
9. 1. 1938
10. 1. 1938
11. 1. 1938
12. 1. 1938
13. 1. 1938
14. 1. 1938
15. 1. 1938
16. 1. 1938
17. 1. 1938
18. 1. 1938
19. 1. 1938
20. 1. 1938
21. 1. 1938
22. 1. 1938
23. 1. 1938
24. 1. 1938
25. 1. 1938
26. 1. 1938
27. 1. 1938
28. 1. 1938
29. 1. 1938
30. 1. 1938
31. 1. 1938
1. 2. 19

3 zagadnień naukowych i literackich

Kazimierz Czachowski

O przyrodzie w twórczości Żeromskiego

(W dziesiątą rocznicę zgonu wielkiego pisarza)

W twórczości Stefana Żeromskiego stosunek pisarza do przyrody wywodzi się na miejscach naceplonych. Już w roku 1904, z powodu „Popiołów”, zauważył m. in. Tadeusz Rakowiecki, jeden z najsubtelniejszych interpretatorów dzieła Żeromskiego, że przyroda odgrywa w nim wielką rolę, oraz że jego świetne opisy przyrody zastępować można tylko z krajobrazami „Pana Tadeusza”. Pogląd ten wszelako należy sprostować, bo swoim poczuciem natury, silnie przepełnionym liryzmem wzruszeniowym a owianem technizmem panteistycznej „ekstazy do zupełnego zespolenia człowieka z przyrodą, zbliżył się Żeromski raczej do Słowackiego i pokrewnego mu Shelleya, jako zaś ogólnie pośrednie można tu wymienić Orzeszkową, w której Żeromskiego łączy nado motywy powstania stycynowego i wogóle pewne powinowactwo postawy moralnej. Zapewne że i Witkiewicz (ojciec) i Sieroszewski w widokach przyrody siberijskiej, kanadyjskiej i morskiej, i Reymont w swych plastycznych i malowniczych impresjach, bynajmniej Żeromskiemu nie ustępują, do typu zaś krajobrazów z „Pana Tadeusza” może najlepiej się zbliżyć Weysenhoff. Nie zapominając przytem, że wogóle był to okres bujnego rozkwitu krajobrazu jako motywu literackiego w polskiej poezji i prozie, powiedzieć trzeba, że na tle swego czasu i w całej literaturze polskiej Żeromski, jako poeta przyrody, zajął stanowisko odrębne i zupełnie wyjątkowe.

„Dla Żeromskiego — stwierdza wymieniony krytyk — natura — to obraz, który się widzi, to muzyka, którą się słyszy, potem jeszcze — to dusza, którą się czuje. Poeta uwydatnia nierozdzielność łączność człowieka z przyrodą. Dusza ludzka i natura tworzą tu jedność zupełną. Żeromski nie ogląda, nie odczuwa nawet, ale prosto współżyje z przyrodą, a przyroda z nim. Poeta patrzy w nią, jak w obraz swej duszy. Najczęściej ukazuje nam ją przez pryzmat uczucia jednej z osób powieści, co nadaje opisom podmiotowy charakter. Przyczem jednak przedmiotowe rysy nie tylko się nie zacierają, ale nawet występują z niezwykłą wyrazistością. Opisy te obiektywnie są wierne i plastyczne, a jednocześnie przepełnione subiektywnym nastrojem. Nieraz podmiotowy nastrój góruje, wtedy przyroda staje się jakgdyby częścią człowieka, symbolicznym obrazem jego stanu wewnętrznego”. — Otóż dodać dziś należy, że takim właśnie charakterem swych opisów przyrody Żeromski odróżnia się od swych wielkich poprzedników, a choć naśladowano go w tym względzie bardzo skwapliwie, nikt go nie prześcignął, a mało kto i rzadko kiedy mu dorównał w nastrojowej sugestyjności, z jaką narzuca nam on swe w gruncie rzeczy naturalistycznie komponowane krajobrazy.

Ostatni utwór pisarza: „Puszczy Jodłowej” znakomicie jednoczy wielorakie czynniki, z jakimi się spotykamy w rozmaitych ich zespolonych w licznych opisie przyrody, hojnie rozczuchowanych po dziełach Żeromskiego. Liryzm osobisty, kiedykolwiek bądź to silniej żywiołowy, bądź zwłaszcza dogłębniej nurtujący w przedstawianych zjawiskach przyrody, intensywniejszy jest w nie wcielający, by z nich wydobywać odkrycie ludzkiej psychiki, został tu już ujemniejszym, ujęty w mocne brzoświadości artystycznej, poddanej czujnej kontroli myślowej. Niezwykła ścisłość i drobniarzowa doskonałość opisu, gdy pominięć sposób przedstawiania słownego i kunsztowną rytmikę prozy, czyli artem stylu, robią wrażenie wręcz naukowej metody. Otóż i w dziełach wcześniejszych Żeromski, ośdek symboliczno-subiektywnych, daje również realistyczno-obiektywne obrazy przyrody.

W tytule „Popiołów”, gdzie autor odzwierciedla uczucia swych bohaterów, czyni to najczęściej przez pryzmat przyrody, a przyroda staje mu się tworzywem dla charakterystyki stanów wzruszeniowych człowieka, z czego licznych przykładów wskazać należy górską sielankę milosną, zestawianą z poematem Słowackiego „W Szwajcarii”, ten sam jednak epizod ma za doskonale odmalowane to rzeczywisty krajobraz tatrzański, opis zaś przypływu oceanu we wstępnym rozdziale tomu III-go, aczkolwiek dostrzecz się w nim motywy i jakichś echem modlitwy genezyjskiej Słowackiego, co i w „Puszczy Jodłowej” zdaleka pobrzmiewają, — ma charakter epickiej przedmiotowości. Jest to pierwszy obszerny krajobraz morski w twórczości Żeromskiego, który zanim w „Wietrze od Morza” i „Miedzymorzu” stał się poetą polskiego Bałtyku, do czego wstępem były zakończone „Urudy tyłcia”, kilkakrotnie opisywał ocean. Z wydanego po śmierci pisarza „Dziennika podróży” można dać śledzić, w jaki sposób notatki z autentycznie obserwowanych wrażeń wchodziły następnie w skład utworu artystycznego, co jednak ciekawo, że np. wspomniany wstęp z „Popiołów” wieloma szczegółami ob-

serwacyjnymi powtarza się w krajobrazie z informacją sceniczną do czwartej sprawy „Róży”. Ow właśnie „Dziennik podróży” stwierdza, czego wzmiankę można się było ledwo domyślać, że Żeromski posługiwał się nie tylko niebawymie sprawną pamięcią, ale i swolm notatnikami, w którym zapisał przygodnie nasuwający się materiał obserwacyjny.

Również w „Puszczy Jodłowej” zaznacza się wyraźnie udział czynnika kulturalnego w mechanizmie twórczości Żeromskiego. Według określenia Borowego, „będąc poetą przyrody, jest Żeromski niemiecki poetą kultury”. Przyroda nie była dla Żeromskiego wrogiem, z którym człowiek pierwotny, ow idealny schemat marksistowski, zmagają się w wysiłku fizycznej pracy, rzekomo wyłącznie stwarzającej wartości społeczne. I krajobraz nie był dla niego, bo dla Reymonta, tylko tłem dekoracyjnym, bo choć w „Chłopach” człowiek żyje w ścisłym związku z przyrodą, ale jest ona czerma pozaludzkim. U Żeromskiego człowiek, a ideałem dla niego to człowiek o najwyraźniejszej kulturze umysłowej, jest biologicznie najściślej połączony z przyrodą. Przyroda, na której zjawiska był wyjątkowo wrażliwy i chłonił jej pełnię zmysłowego uczucia, nie tylko budowała w Że-

romskim zachwyty, ale zarazem była dla niego niewyczerpanym źródłem przeżyć psychicznych.

Mylą o jedności człowieka z przyrodą w dziełach Żeromskiego jest ciągle obecna. Gdy pisarz w przyrodzie odzwiercał stany psychiczne człowieka, było to tylko irracjonalnie potwierdzeniem najgłębszej prawdy wewnętrznej, że człowiek z przyrodą jest nierozdzielnie związany. Dlatego to widoki przyrody w dziełach Żeromskiego, będąc dla twórcy zarówno dokładnie zaobserwowanym i szczegółowo wyzyskanym tworzywem artystycznym, jakoteż źródłem uczuć subiektywnych, nie tylko są pięknymi opisaniami literackimi, lecz i silnie wzruszającymi przeżyciami.

Gdy w „Puszczy Jodłowej” Żeromski protestował mocno i stanowczo przeciwko niszczeniu borów świętokrzyskich, z których dopiero po zgonie pisarza uczyniono rezerwat pod nazwą parku narodowego jego imienia, gdy domagał się ochrony przyrody, jako wspólnej własności społecznej, jasno już sobie zdawał sprawę z tego, co od początku czuł instynktownie i w całej swej twórczości realizował. Bo dla Żeromskiego człowiek i przyroda to sprawy zawsze najistotniejsze i jednakowo święte.

Kazimierz Czachowski.

W ub. tygodniu odbyła się w stolicy Szwecji, Sztokholmie uroczystość rozdania nagród tegorocznym laureatom nagrody Nobla. Wzruszenia nagród dokonał osobiście król Szwecji, Gustaw. Na zdjęciu w pierwszym rzędzie siedzi król Szwecji w otoczeniu rodziny królewskiej.

Na marginesie pierwszego polskiego podręcznika historii religii

Ks. Dr. Fr. Manthey, profesor seminarjum biskupiego w Pelplinie, wydał świeżo (nakład Kurji) podręcznik szkolny p. t. „Historja Religji w zarysie”. Na 250 stronicach stara się autor w formie „tezowej”, a więc skróconej, dać krótką historję najważniejszych religij wszystkich części świata. Temat olbrzymi, przedchodzący siły i zdolności jednego badacza. Autor nie pretenduje do przedstawiania samodzielnych wyników (nauka polska ma ich wogóle mało), ale daje kompilację spokojną w stylu i prowadzącą do wniosku, że monoteizm jest religiją pierwotną ludzkości. Jak trudnego dzieła podjął się prof. Manthey, wystarczy wskazać (dla porównania), że najlepszy podręcznik historii religji, wydany przez uczonych Bertholleta i Lehmana (Lehrbuch der Religionsgeschichte, begründet von Chantepie de la Saussaye, Tübingen 1925) obejmuje 2 spore tomy, liczy 766 „+ 732 stron, a w opracowaniu brato użyciu 14 uczonych. Religje Słowian i Litwinów opracował tam prof. Brückner. Porównanie z niemieckim podręcznikiem daje miarę trudności opracowania i łagodni sąd. Nie można mieć pretencji do autora, że strzeżca cudze wyniki (od tego jest podręcznik szkolny), ale można mieć żal, że powołuje się na prace naukowe — bezwartościowe. Mam tu na myśli zwłaszcza Ks. Dr. Wład. Szczepańskiego, b. profesora uniwersytetu warszawskiego, autora trzech licho-tych kompilacji p. t. „Najstarsze cywilizacje Wschodu Klasycznego — Egipt, Babilon, Egea i Hatti (1922-3). Trzy te „dzieła” prof. Szczepańskiego zostały w sposób druzgocący omówione przez fachowców, prof. Śmiełkę, Schor- rą i Ganszyca w tomie II Rocznika Orientalistycznego (Lwów — 1925), a „uczony” autor

został skompromitowany prosto jako plagiat. Poratem można wystrzelić żal, że prof. Manthey nie uwzględnił wyjęt z polskich uczonych, prac religjologicznych i socjologicznych, prac religjologicznych ogłoszonych w wydanych dotąd zeszytach Wielkiej Historji Powszechnej i Wielkiej Literatury Powszechnej. Bardzo pobieżnie potraktowano „Wierzenia religijne greckich myślicieli” n. p. w porównaniu do omówienia mitraizmu. Brak wskazania na wyrażne pokrewieństwo zwłaszcza neoplatonizmu z doktryną chrześcijaństwa. Wpływy te są znane i katolickim pisarzom (n. p. Porębowicz w Literaturze Łacińskiej) wcale tego nie ukrywają. Skoro już mowa o Grecji, nawiasem wspomnę, że autor słusznie przypomina, iż Heraklit i inni żądali usunięcia Homera, jako „deprawatora”, ale prawdziwy powód lekceważenia Homera, był trochę inny. Mianowicie Heraklit pod wpływem racjonalizmu jońskiego zwalczał... teologiczną kosmogonję Homera. Trafnie przypominał prof. Manthey, że już w III wieku przed Chrystusem Euhemeros wystąpił z oryginalną teorią powstania religji, że początki kultu bogów należy szukać w kulcie wladców i bohaterów. Nawiasem warto przypomnieć, że religjolog lwowski prof. Ganszynek również zwraca uwagę na uderzające pokrewieństwo monoteizmu z monarchizmem i wykazuje ciekawe wnioski. Tenże sam Ganszynek uważa Teogonję Herjoda za próbę dorobienia boskich antenatów dla ziemskich suwerenów, zaskakującej „boskiego” pochodzenia. Tytuł na marginesie. Kończąc uwagę, że praca prof. Mantheya, jako pierwsza tego typu w języku polskim, zasługiwałaby na obszerniejsze omówienie przez fachowców. Dr. L. W.

Przed 125 laty (11 grudnia 1810) urodził sławny poeta francuski Alfred Musset, ale popularnie „Confession d'un enfant de siecle” Dzieła Musseta tłumaczy u nas m. in. Boylenski. Musset był przyjacielem oryginalnym George Sand, z której życiem tak barzdo związany są nasz kompozytor Fryderyk Chopin.

Kronika literacka

Tajemniczy zgon odkrywcy grobu Tutankhamena.

W N. Jorku zmarł sławny orientalista James Broadstred, przeżywszy 70 lat, jeden z tych, którzy dokonali odkrycia grobu Tutankhamena. Broadstred zmarł na tajemniczą chorobę, na którą zapadł na pokładzie parowca wskiego, w drodze do Ameryki. Władze szpitala zachowują tajemnicę co do choroby ułożonej Broadstred wyrażał się zawsze z ironią o genetyce, jakoby kłótwa ciążyła na wszystkich, którzy brali udział w odkryciu grobu Tutankhamena.

Wykopalisko z przed trzech tysięcy lat.

Na terenie uroczyska Robakowo, wchodzącego w skład leśnictwa Luziro w powiecie mińskim podczas robót ziemnych wykopano wapienne rogi jelenia. Rogami zainteresował dyrektor Muzeum Fizjograficznego Akademii umiędzejności p. prof. dr. Lipop, przeprowadzone badania wykazały, że rogi pochodzą z przed trzech tysięcy lat. Ostatnio podczas takich prac wykopaliskowych natrafiono na dwa rogi i szkielet zwierzęcia. Forma znalezionych rogów zbliżona jest do rogów reniferów. Dalsze badania zostaną przeprowadzone w najbliższym czasie.

Choromański po niemiecku.

„Nene Zürcher Zeitung” omawia niemiecki przekład książki Mieczysława Choromańskiego p. t. „Bali bracia”. Krytyk w entuzjastycznych słowach wyraża się o mistrzostwie Choromańskiego w podawaniu nastrojów psychicznych i opisie natury, porównując pisarza polskiego do wielkiego epika Franciszka Kafki.

Wystawa Sztuki Polskiej w Królewcu.

Odbijająca się w Królewcu wystawa Sztuki Polskiej cieszy się ogromnym powodzeniem. Zraz w pierwszych dniach wystawy zwidzeli przeszło 3000 osób, co jak w Królewcu, jest cyfrą rekordową. Ze względu na tak liczną frekwencję przedłużono nawet o jedną godzinę dniennie czas przeznaczony na zwiedzanie.

Książki nadesłane do Redakcji

Gwiazdowiec wydawnictwa Gebethner i Wolffa:

- K. Makuszyński: Awantury i wybrki małej miłki Fiki-Miki (dla małych dzieci).
- K. Makuszyński: Wyprawa pod ptew.
- Z. Nowakowski: Złotówka Manousa.
- Z. Rabaka: Mój pierwszy księżyca.
- J. Głuchowski: Na dalekim Zachodzie.
- Mjr. Dr. Lipiński: Wielki Marzalek — w wydaniu kartonowym dla młodzieży.

Główna Księgarnia Wojskowa w Warszawie:

Z. Chrząstowski: Legenda Murmaszaka.

Wydawnictwa M. Arcta w Warszawie:

- Powieści o dżentelmie obca kupa J. J. Krzeszowski 6 powieści, 20 tomów, cena kompletu w broszurze zł. 24, w oprawie zł. 36:
- 1) Komedia, t. 6, w opr. zł. 5.50.
- 2) Złota jaglisko, t. 5, w opr. zł. 7.40.
- 3) Czarna perlecia, t. 3, w opr. zł. 5.50.
- 4) Morduri, t. 5, w opr. zł. 6.20.
- 5) Resurrekci, t. 4, w opr. zł. 6.30.
- 6) Chata za wsią, t. 4, w opr. 6.30.

Dzieli prasa — dla naszych dzieci, t. 120, w opr. zł. 1.20.

J. Poraziński — Weneta gromada, t. 3, w opr. zł. 1.50.

Jan B. Porębski — Samochód wrobita (dla fabryki), t. 120.

M. Buzno-Arolowa — Wład sacrościwa, t. 4, w opr. zł. 4.50.

Gustaw Atelowa — Zielony szaleniec, t. 4, w opr. zł. 4.50.

Dom Książki Polskiej:

A Lubos Walska — Komnata rąkci.

Instytut Wydawniczy „Biblioteka Polska”

Gustaw Marcinke — Ludzie są dobrzy (powieść dla młodzieży).

Liga Pracy:

Inst. Piotr Draszkiewicz — Modernizm w architekturze i budowlawie.

Biblioteka Zdrowia:

Dr. A. Zehrowski — Choroby nosa, gardła i krtani. Dodatek Literacki.

Święta zbliżają się!

Należy więc przedewszystkiem zaopatrzyć się w

FUTRO

Największy wybór najelegantszych futer poleca na bieżący sezon miarodajny sklep futer na Śląsk i Zagłębie Dąbrowskie
J. MILNER
Katowice, Mieleckiego 6, tel. 330-7

Uwaga! Dzisiaj skład otwarty od 12.30-18

STEFAN KUŁAKOWSKI

Cukiernia

Bielsko, Cieszyńska 47

Jedyna filja 3-go Maja 1.

Poleca swoje wyroby na Święta Bożego Narodzenia, jak torty deserowe, marcepanowe, specjalne herbatniki, ciastka drożdżowe, francuskie babki i struclę jaskowe, miodowniki, wszystkie z pierwszorządnych surowców. Zaznaczam, że nie dostarczam żadnym sklepom ani cukierniom. Wyroby moje sprzedają wyłącznie tylko w filji 3-go Maja 1 w Bielsku, a powoływanie się przez niektóre sklepy cukiernicze, że sprzedawane przez nich ciasta pochodzą z mojej firmy, jest nieprawdą i brudną konkurencją.

Świat Pończoch

Oskar Luftig, Chorzów I., ulica Wolności 13

Poleca w olbrzymim wyborze najnowsze fasony swetrów damskich, dziecięcych, pulowerów, garniturów śi/gawkowych, nieożwiadków i swetrów męskich i ubrań narciarskich. Również w wielkim wyborze bielizna damska i męska, krawaty, rękawiczki
Ceny najniższe. we wszelkich gatunkach. Obsługa solidna.

Alojzy Hoffmann

Mleczarnia

właśc. Karol Wypich
Nurt - Dział

Mleko, masło, ser i jaja

Katowice, Stawowa 17

Telefon 315-23

Stary zamek Pansin na Pomorzu niemieckim, zawierający liczne cenne zabytki sztuki, został zniszczony przez pożar. Udało się jedynie uratować stary księgozbiór, posiadający dużą wartość historyczną.

Nie dość zachwycać się lotnictwem!

trzeba z niego korzystać i latać! — Tanie ceny biletów. — Informacje: P. L. L. „LOT” Lotnisko, telef. 145 i 135 i większe biura podróży.

NA ŚWIĘTA

zadajcie wszędzie i wyraźnie **pierniki z fabryki E. VESPER**

WOLNE POSADY

Poszukiwana osoba 1) inkasa, znająca księgowość, Potrzebna gotówka do 2000 złotych. Zabezpieczenie, warunki dobre. Zgłoszenia do Adm. P. Z. pod „Współpraca”. (2955)

POSADY POSZUKUJĄ

Zmienię posadę buchalterki w Chorzowie i na taką samą miejscowość wojenną. Zgłoszenia do Repr. Polski Zachodniej w Chorzowie pod „Dobra posada”. (2977)

KLUPNA

Kupię narty wraz z butami i ubraniami narciarskimi. Zgł. z podaniem ceny do Adm. P. Z. pod „Narty” (3202)

Zarząd Miejski w Toruniu poszukuje celem kupna

1 lokomotywę elektryczną

normalną, torową o motorach dla prądu stałego o napędzie 550-600 wolt; lub akumulatorowa. Oferty uprasza się kierować pod powyższym adresem. (2928)

Dywan 4x3 metr. kupię natychmiast. Zgłoszenia do Adm. P. Z. pod „Dywan” (3203)

SPRZEDAŻ

Parcela budowlana około 9000 m² w Golezowice Fabr. centrum okazyjnie do sprzedania. Zgłoszenia do Adm. Polski Zachodniej pod „2918”. (2978)

Praktyczna Gwiazdka!!! Kilny od 18 zł, mtr. — ratami, bezpłatny poczt. żądać. Katowice, skrytka poczt. 399, Lancman.

Fabryka Cukierków Sztajer, Katowice, Adm. 3, Naitańskie cukierki, czekolady i pierniki. (2697)

Chrześcijańska Fabryk. Obuwia sprząca każde damskie, męskie i dziecięce obuwie w najlepszym gatunku no naitańskich cenach. Antoni Stepiński, Katowice, ul. Drzymały nr. 5, obok kościoła wojskowego (garnizonowego). Wykonuje wszelkie reparacje swytko, dobrze i tanio.

Druki — wizytówki — listy firmowe specj. druki dla c przemysłu, dostaw biurowe wykonuje solidnie i tanio Księgarnia T. Mikulski, Katowice, Marjańska 2, tel. 342-42. Naprawa wyciecznych piór. Wielki wybór najnowszych systemów. (2359)

Piano-Leuschner

sprowadza na raty, uod fachowa gwarancja. Instalacje i zagraniczne, nowe i używane pianina fortepiany. Katowice, ul. Kościuszki 11.

Parcela w Paruszowcu ponad 3000 m² tamto do sprzedania Zgł. do Adm. P. Z. pod „Parcela” (3205)

Sprzedam mało używany aparat radiowy 2 lampkowy Zgł. do Adm. P. Z. pod „Aparat” (3207)

Lóżka polowe zł. 12, leżanki, materace itp. fachowo, tanio! tylko Tapicer! Marjańska 28, obok Kościoła. (2944)

Najmilsze podarunki gwiazdkowe dla przyjaciół! Książek i Muzyki polecamy na niskich cenach E. Córski, Księgarnia i Skład Nut, Katowice, Młyńska 4, telefon 331-71. (2933)

Wyłączna sprzedaż konkurencyjnego artykułu opatentowanego, powierzonej solnej firmie na województwo śląskie. Wymagany kapitał 400000 zł. Kaszt złotych, Telex, Warszawa, Paśsa 23 (2944)

Restauracja w bliskiej odległości od Katowic do sprzedania. Wadomości w bulecie poczekalni IV klasy.

Planino, harmonie, Futro damskie — męskie, gramofon szalikowy, tanio sprzedam. Zgłoszenia „Par”, Katowice, Pierackiego 8 pod „3135”. (2968)

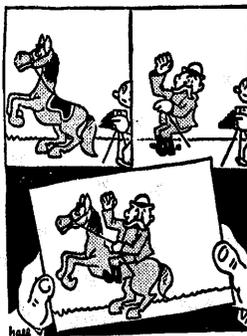
MIESZKANIA

Mieszkania 2 pokojowe w Katowicach względem Chorzowie poszukuję od 1 lutego. Zgł. do Adm. P. Z. pod „Mieszkanie” (3206).

NAUKA

Poszukuję lekcji w zakresie szkoły powszechnej oraz gimnazjum. Dość, nale wyucza łaciny Zgłoszenia do Adm. P. Z. pod „Łacina”. (2947)

HUMOR

Jak pomysły fotokraja robi zdjęcie „dzielnego” jeźdźca.

Oglašzajcie się w „Polsce Zachodniej”

UZDROWISKA

Wisła

„IDYLLA”

reprezentacyjny, nowoczesny pensjonat
pokoje słoneczne, terasy, bieżąca zimna i gorąca woda w pokojach, centralne ogrzewanie, wykwinna kuchnia Telefon 61, obok wspaniałe tereny narciarskie proszę o wcześniejsze zgłoszenie na święta — sezon zimowy (2973)

Zwardów, jedynie zimowisko, zapewniające idealne warunki, Tętno pobyt w Pensjonacie „Szwajcaria”. Komfort, woda bieżąca, Dancing, radio, biblioteka, szkoła narciarska Kursami zniżki (2910)

Turyści! Pensjonat „Dittlich” w Golezowice, stacja Bażanowice, w ślicznym położeniu, poleca pokoje i obywateli. Teren narciarski. Ceny bardzo przystępne. (2977)

Hotel kuracyjny Ustroń poleca dobre opalone pokoje, zapiekujące się także dziećmi, przystaniem dla zmian, w powietrza i sportu, Restauracja czynna cały rok.

ROZNE

Nowoczesny zakład tapicerski wykonuje wszelkie prace wyściełane według nowoczesnych modeli, oraz okoracji solidnie, gwarantuje wykonanych, Ceny przystępne, K. Frackowiak, Kochanowskiego 12 (2941)

Francuskiego gruntownie, sumienne uczelnie absolwentka Sorbony u siebie i na miejscu, Wykwinna konwersacja Zakres matury Kurs W. S. H. Thumaczania, korespondencja handlowa, literatura klasyczna Urzędniczo państwowym 50 proc. zniżki Oferty do Pol. Zach. pod „Sorbomistka”.

Poważna instytucja poszukuje Katowicach od 1 stycznia 1936
LOKALU
składającego się z 4-5 ubikacji. Terminowość płacenia czynszu z pewnością. Niezależność oferty na chętniej wprost od gospodarzy należy składać do administracji Pol. Zach. pod 2952.

Ludwik Pałusz
Czesny
Towary
spożywczo-kolonjalne

Nie dość zachwycać się lotnictwem — trzeba z niego korzystać

podróżując, wysyłając listy i towary s molotom — w celu bezpieczeństwa — tanie ceny biletów — Informacje w biurach podróży i u porjeterów większych hoteli

Poszukujemy od zaraz event. 1. I. 1936

1 buchalterki

inteligentnej i rutynowanej, 1 rutynowanej sprzedawcy (dekorator) 1 ekspedjentki do działu bielizny, 1 ekspedjentki do działu węgla. Zgłoszenia wraz z referencjami zapobiegającym warunków skierować do B-cia Drost, Świętochłowice, Wolności 2, tel. 412-78.

Jedynie przez

tan e, drobne ogłoszenia

kupisz lub sprzedasz korzystnie każdy przedmiot, poszukasz mieszkania, mieszkanie, pokoje i t.

drobne ogłoszenia

oszczędzasz niepotrzebnie, wydajesz 1 czas, a wynk jest zapewne

Bon Nr. 5

Ważny od 15-31 grudnia 1935.

Za dwa złote - 15 słów

każde dalsze słowo 20 g

Do listów posagmiejscowych dołącza się 50 g. tytułem opłaty pocztowej.

tekst ogłoszenia:

Anglia

LONDYN